Свого не цурайтесь...
І чужому научайтесь,

Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 209. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 10-го ЛИСТОПАДА 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 10, 1966 No. 209. VOL. LXXIII.

У ВИСЛІДІ ВИБОРІВ РЕСПУБЛІКАНЦІ ЗБІЛЬШИЛИЛИ КІЛЬКІСТЬ СВОЇХ СЕНАТОРІВ, ГУБЕРНАТОРІВ І КОНҐРЕСМЕНІВ

В НЮ ЙОРКУ ПЕРЕМІГ ГУБЕРНАТОР РОКЕФЕЛЛЕР, — В КОННЕКТИКАТІ ГУБЕРНАТОР ДЕМСІ, В ПЕНСИЛЬВЕНІЇ ШЕЙФЕР А В КАЛІФОРНІЇ РІҐЕН. СЕНАТОР КЕЙС ПЕРЕМІГ ДЕМОКРАТА ВІЛЕНЦА. ОБИДВА КАНДИДАТИ УКРАЇНСЬКОГО РОДУ В ПЕНСИЛЬВЕНІЇ ПЕРЕПАЛИ МАЛОЮ КІЛЬКІСТЮ ГОЛОСІВ.

ОСТАННІ ВІСТІ

Середа, 9-го листопада, 1966

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН МАЄ ВІДБУТИ операцію в п'ятницю 11-го листопада, а як це не буде можливим з огляду на зайняття лікарів, то операція Президента мала б відбутися у вівторок 15-го листопада. Президент перебув лікарські оглядини в понеділок 7-го листопада і після того заявив на пресовій конференції, що його кардіограф був добрий, а рентґенові знімки були „неґативні". Лікарі спеціялісти оглядали Президентові ніс і горло, та ствердили, що тиснення крови нормальне. Операція, правдоподібно відбудеться в Сан Антоніо в Тексасі. Операція мала б тривати одну годину. Мають зоперувати малий поліп на правій голосовій зв'язці та незначну внутрішню пропуклину, що виникла внаслідок минулорічної операції жовчевого мішечка.

ЛЕТУНСТВО ДОМАГАЄТЬСЯ ШВИДШОГО далекосяжного бомбовика, як теперішні бомбовики Б-52. Новий бомбовик AMSA має мати швидкість на два і півразу більшу від бомбовиків Б-52 і зможе взяти п'ять разів тяжчі бомби. Сподіваються, що секретар оборони Роберт МекНамара погодиться на те, щоб в новому бюджеті призначити від $30 до $40 мільйонів на новий проєкт цього бомбовика, але це зовсім не означає того, що секретар оборони погоджується на те, щоб розбудовувати бомбовики з пілотами, бо він є за те, щоб розбудовувати далекосяжні ракети, а не літаки, які ворог може знищити в повітрі або ще на землі.

ВОЛТЕР В. ГЕЛЛЕР ПРОПОНУЄ ЗБІЛЬШИТИ прибуткові податки, щоб не допустити збільшення інфляції. Але він заявив, що тепер він не так сильно підтримує це своє домагання, як це робив три тижні тому, бо тепер економіка ЗДА виявляє деяке сповільнення темпу розвитку, як це було ще місяць тому. На думку колишнього голови Ради Економічних Дорадників Президента економіка ЗДА в найближчому році сповільнить темп розвитку і збільшення крайової продукції в одній чверті винесе не $15 більйонів, а $11 більйонів. Томуто потреба збільшити прибуткові податки американських громадян і корпорацій не є така пекуча, на яку вона виглядала ще місяць тому.

ЗАКЛИКАЮТЬ ЩЕПИТИ ДІТЕЙ проти інфлюенци, бо це є найліпший засіб проти поширення епідемії інфлюенци. Цю справу обговорювали на міжнародній конференції у Вашинґтоні. Діти легко переходять інфлюенцу, і тому їх мало щепиться проти неї, а то тим більше, що теперішня вакцина проти тої ж інфлюенци спричиняє, іноді, горячку в дітей. Але діти, головним чином ті, які ходять до школи, переносять цю недугу на інших членів родини. Щеплення проти інфлюенци повинні в першу чергу відбути старші особи, вагітні жінки і недужі на серце, які важко переходять згадану недугу, що спричиняє сильну горячку. Вже випробовується вакцину, яка, після нащеплення не викликує горячки.

СЕНАТСЬКА ПІДКОМІСІЯ в справах старших осіб рекомендує зорганізувати окремий Корпус для опіки над старшими особами. Під час реєстрації на користання з медичної опіки виявилося, що в цій країні живе поважне число старших осіб у віці понад 65 років, які найбільше відчувають свою самотність, бо не мають нікого, хто б ними цікавився. Вони або не мають дітей, або діти про них зовсім не дбають. Треба б, щоб хтось цікавився здоров'ям цих опущених старших осіб, їхнім мешканням, товариським життям та допоміг їм бути членами суспільности, а не жити поза його рамами.

У СВІТІ

В СТОЛИЦІ ІНДІЇ НЮ ДЕЛІ ВІДБУЛАСЯ 7 листопада ц. р. перед будинком парляменту велетенська демонстрація гіндуських консерватистів і традиціоналістів, які протестували проти нового закон, що дозволяє вбивати корови, що їх ті гіндуси вважають за святу істоту. У сутичках з поліцією вбито 7 осіб та кількадесять поранено. Восьма особа померла від ран.

КИТАЙСЬКІ КОМУНІСТИ ВДРУГЕ ЗАДЕМОНСТРУВАЛИ свою ворожість супроти Москви під час святкувань у Москві 49-річчя большевицької революції. Коли маршал Маліновський висловив у своїй промові на великій традиційній параді „жаль", що Комуністичний Китай внеможливив „об'єднану дію соціялістичних країн в допомогу в'єтнамському народові" — комуно-китайський шарже д'аффер і всі його військові атташе демонстративно зійшли з трибуни дипломатів та відійшли геть.

ІНДОНЕЗІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ АДАМ МАЛІК ВЕРНУВСЯ з своєї подорожі до Пакістану, СССР та европейських комуністичних країн, де він старався дістати згоду на відсунення терміну заплати індонезійських боргів. Індонезія винна закордонові 2,400.000.00. дол., з того коло 1,400.000.000 дол. Совєтському Союзові і його сателітам, здебільша Чехословаччині, за достави зброї. Совєти не хочуть брати участи в спільній з західніми вірителями Індонезії конференції у цій справі, але буцім-то йдуть на поступки в справі звороту того велетенського боргу.

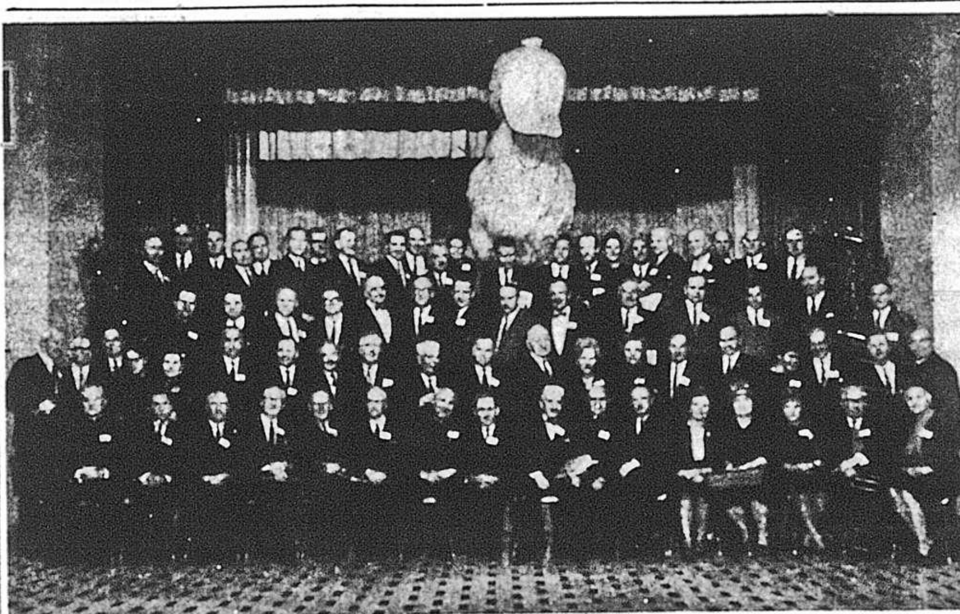
В АВСТРІЇ, у ВІДНІ, ЗАСУДЖЕНО двох братів, Вільгельма Мавера на 12 років і Йоганна Мавера на 8 років в'язниці за винищування в Польщі в рр. 1941-43 жидів. Вони належали теж до тих нацистських ґестапівців, які винищували жидів у Станиславові в Західній Україні. Цей засуд знайшов тому розголос, бо в лютому цього року у Зальцбурґу звільнено обох Маверів від вини й кари з мотивацією, що вони виконували тільки накази своїх зверхників. Вищий суд скасував те звільнення, а лава присяжних у новій розправі пішла по лінії арґументів прокуратури, що не є відомі випадки гострого карання ґестапівців за відмову вбивати цивільних людей.

В АФРИКАНСЬКІЙ ДЕРЖАВІ РОДЕЗІЇ СУДИТИМУТЬ американського пастора Чарльса Блекні за те, що він у своїй проповіді виявив і натаврував факт тортурування одного його парафіянина, мурина. У Родезії закон забороняє „осмішувати або ображати поліцію", яка становить головну підвалину біло-расового режиму.

Ню Йорк. — Неповні висліди виборів виявляють, що в 90 Конґресі ЗДА демократи надалі контролюватимуть обидві Палати, але опозиційна Республіканська партія, як це звичайно буває в неприизидентських виборах, може похвалитися поважними успіхами. На основі неповних вислідів, які подавало радіо в ранніх годинах 9-го листопада, республіканці збільшили своє число конґресменів на коло 40, число сенаторів на 2, а число губернаторів на 6. У 89-ім Конґресі демократи мали 294 конґресмени, а республіканці 139. (Два становища не були обсаджені) В Сенаті демократи мали 67-ох сенаторів, а республіканці — 33-ох. На основі неповних вислідів демократи вже мають у 90-му Конґресі 175, а республіканці — 99. Вислід у 161 окрузі ще не був відомий в ранніх годинах 9-го листопада. В Сенаті демократи мали у 89-му Конґресі 67-ох, а республіканці — 33-ох. У 90-му Конґресі демократи вже мають 58 сенаторів, а республіканці — 28, а вислід в 14-ох стейтах ще не відомий. Окремі важливіші висліди в в сенаторських змаганнях такі: В Алабамі перемогла дружина теперішнього демократичного губернатора Лурлін Воллес (він сам не не міг вдруге кандидувати згідно зі стейтовою конституцією). В стейті Коннектикат переміг теперішній губернатор демократ Дж. Н. Демсі. У Мериленді переміг новий республіканський кандидат С. Т. Аґню, а в Пенсильвенії перемогу здобув республіканець теперішній заступник губернатора Р. П. Шейфер, бо губернатор Скрентон не міг старатися про перевибір. У стейті Мишиґен великою більшістю переміг у губернаторських змаганнях теперішній губернатор Джордж Ромні, який внаслідок цієї перемоги стає поважним республіканським кандидатом на президента в 1968 році. В Ню Йорку переміг більшістю майже 400.000 голосів теперішній губернатор республіканець Нелсон А. Рокефеллер, який здобув поважну перевагу над демократом Джаном О'Конором. В стейті Массачусетс здобув сенаторське становище негр Едвард В. Брук, республіканець, який переміг демократа Ендікатта Піґоді. На Флориді переміг в губернаторських виборах Клод Р. Кірк, який виграв вибори у змаганнях із демократом Робертом Кінґом Гай. В Теннессі здобув сенаторське становище республіканець Говард Бейкер, перемагаючи демократа губернатора Франка Дж. Клемента. В стейті Аркенсо здобув губернаторське становище брат нюйоркського губернатора Вінтроп Рокефеллер, перемагаючи демократа Джеймса Д. Джансона. В Каліфорнії здобув губернаторський пост актор республіканець Роналд Ріґен, який дістав більшість над губернатором демократом Едмундом Дж. Бравном, який старався про перевибір на третю каденцію. Губернатор Кірк і Рокефеллер є першими губернаторами республіканцями в південних стейтах від 1921-23 року. Теперішній губернатор демократ із Алабами Джордж С. Воллес, дружина якого здобула губернаторський пост, заявив по телевізії, що американський нарід зможе чути про нього від стейту Мейн аж по стейт Каліфорнію, це значить, що він може буде старатися про номінацію на демократичного кандидата в 1968-му році. В стейті Джорджія веде перед демократ Лестер Дж. Меддокс, який є прихильником расової сеґреґації, над республіканським противником конґресменом Говардом Г. Келлевеєм. На увагу заслуговує вислід виборів у стейті Іллиной, де програв вибори відомий сенатор демократ Пол Г. Даґлес в користь республіканця Чарлза Г. Персі. Загально твердять, що війна у В'єтнамі не мала впливу на вислід виборів, бо виборці керувалися тим, що економіка країни збільшується під час урядування президента Джансона, який може похвалитися успіхами у внутрішній політиці. Преса стверджує, що при виборі 35-ох губернаторів виборці керувалися більше особистостями окремих кандидатів, як їхньою партійною приналежністю. В численних стейтах виборці вирішували ще й різні додаткові проблеми, які були на виборчих списках. І так в стейті Ню Йорк виборці схвалили проєкт стейтової льотерії. В місті Ню Йорк вони відкинули проєкт, щоб над міською поліцією могла мати контролю окрема цивільна Рада, що пропонує республіканський посадник Джан Ліндсей.

В цьогорічних непрезидентських виборах, вибирають 435 конґресменів, 35-ох сенаторів і 35 губернаторів. Крім того в численних стейтах вибирали стейтові леґіслятури, а в багатьох містах міські самоуправи. У виборах взяло рекордово високе число виборців, хоч в деяких виборчих районах падав дощ і було холодно. Президент Джансон голосував в ранніх годинах в Джансон Сіті в Тексасі, куди їхав зі своєї фарми разом із пані Джансон п'ять миль. Президент залишився у виборчій кімнаті, бо мусів читати аж 16 пропозицій на зміну стейтової конституції. Президент заявив, що не сподівається більших змін в Демократичній партії, яка тепер має більшість в обидвох Палатах Конґресу. Цього року у виборах взяло більше число негритянських виборців в порівнянні з попередніми виборами, бо внаслідок закону про охорону громадянських прав більше число негрів могло зареєструватися як виборці. Колишній президент Айзенгавер голосував в ранніх годинах в Ґеттисбурґу, Па.

● **Московські „Ізвєстія"** надрукували статтю маршала Сємьона Будьоного, в якій він прославляє Сталіна за наказ з-перед 25-ох років, виданий тоді, коли німці стояли за 20 миль від Москви, таки відбути параду з нагоди роковин жовтневої революції. В Совєтській пресі щораз більше заяв, які посередньо „регабілітують" Сталіна.

Частина учасників Другого З'їзду Українських Журналістів Америки і Канади, що відбувся в Торонті 5 і 6-го листопада 1966. Заля нарад була дотепно удекорована величезною „пресовою качкою" у виконанні артиста Мирона Левицького.

ТОМА ДАРМОПРАЙ І ІВАН ОДЕЖИНСЬКИЙ ПЕРЕПАЛИ МАЛОЮ КІЛЬКІСТЮ ГОЛОСІВ

Філядельфія. — Обидва кандидати українського роду: адв. Тома Дармопрай, який кандидував на республіканському списку до Конґресу ЗДА, та Іван Одежинський, який був республіканським кандидатом до стейтової леґіслятури, перепали у вівторкових виборах відносно малою кількістю голосів. Адв. Т. Дармопрай здобув 49,058 голосів, а його демократичний суперник 65,658, що з уваги на традиційно демократичний виборчий дистрикт, в якому Дармопрай кандидував, вважається радше його замітною перемогою. В такому ж традиційно демократичному дистрикті кандидував також Іван Одежинський, який здобув 10,423 голоси, у порівнянні із 16,234 голосами, що їх дістав його демократичний суперник. До речі, Іван Одежинський в своєму дистрикті здобуч найбільше голосів з усіх ресбупліканців 308 голосів більше, ніж їх мав у тому дистрикті переможний республіканський кандидат на губернатора Шейфер. В таких обставинах можна вважати, що вислід вівтіркових виборів, хоч і не приніс бажаної перемоги для кандидатів українського роду, не тільки не припиняє, але радше починає та відкриває їхню політичну кар'єру.

Переможний у виборах новообраний губернатор Пенсильвенії Шейфер (посередині) із цвома переможеними кандидатами українського роду — адв. Томою Дармопраєм (зліва) та Іваном Одежинським.

У Західній Німеччині визначили кандидатів на нового канцлера

Бонн. — Екзекутива керівної Християнсько-демократичної партії визначила до тіснішого вибору чотирьох кандидатів на наступного канцлера — після д-ра Людвіґа Ергарда. Тими кандидатами є президент нижчої палати парляменту — бундестаґу — д-р Евґен Ґерстенмаєр, лідер партійної більшости в парляменті д-р Райнер Барзель, прем'єр в провінційному уряді провінції Баден-Вюртемберґ Курт-Георґ Кізінґер і теперішній міністер закордонних справ, д-р Ґергард Шредер. Тому, що на тих нарадах Екзекутиви Християнсько-демократичної партії не виявилась течія, щоб зберегти Людвіка Ергарда на становищі канцлера, загально вважають, що його доля припечатана. Ворожість цілої опозиції проти його особи виявилась у прийнятті резолюції, яка закликала Ергарда, щоб він сам зажадав голосування над вотумом недовір'я. За західньо-німецькою конституцією — це має зробити канцлер, а коли опозиція виявить канцлерові недовір'я, то одночасно мусить затвердити тривкою парляментарною більшістю нового канцлера. Ерґард відмовився, дармащо згадана резолюція була прийнята більшістю 255 голосів соціял-демократів і вільних демократів проти 244 голосів християнських демократів. З уваги на міжнародну ситуацію та пекучі господарські проблеми в Західній Німеччині — теперішня урядова криза буде розв'язана в короткому часі, себто — припускають — впродовж найближчих двох тижнів, зараз після виборів у Баварії, які відбудуться 20 ц.м.

У Філядельфії відбудеться благословення Пластового Дому

Філядельфія. — Пластова Станиця в цьому місті влаштовує тут у неділю 13 листопада ц. р. благословення новонабутого Пластового Дому.

Цього дня о год. 12-ій сполудне в церкві Христа Царя на Найставні буде відправлена Служба Божа і в церкві св. Покрови при 2223 Машер ст. молебень у намірені членів Пласту й о год. 1:30 буде довершений чин благословення Пластового Дому. Після закінчення церковних урочистостей відбудеться прийняття для гостей, батьків і пластової молоді.

У В'єтнамі комуністи зазнали нової поважної поразки

Сайґон. — В останньому тижні комуністи у Південному В'єтнамі — повстанці в'єтконґу, підтримувані північно-в'єтнамськими частинами реґулярної армії — в кількох місцях атакували великими силами, стосуючи навіть колишню тактику москалів, наслідувану китайською стратеґією у корейській війні — „людських хвиль", себто офенсивного наступу лавою за лавою. В усіх цих випадках комуністів відперто з важкими втратами та поведено за відступаючим ворогом погоню. У вівторок 8 листопада кількакратно більша сила ворогів напала на курінь американської Першої піхотної дивізії недалеко кордону Камбоджі в густо заселеному обширі, що охоплює 900 квадратних миль. Після кількагодинної битви ворог утік, залишивши на бойовищі 258 трупів та важку зброю. В провінції Тайнінь американські війська вбили від 15 жовтня ц. р. 758 комуністів. Після одної з таких битв у тій провінції зайнято укріплений табір комуністичних повстанців із великими складами рижу та всякого іншого добра. Погану ситуацію комуністів характеризують такі факти, як, наприклад, перехід на американський бік північно-в'єтнамського сотника в повному узброєнні та з заявою, що він буде звертатися через радіогучномовці до скритих в джунґлі своїх вояків, щоб вони піддавалися американцям. За акт бездумливого терору, доконаний в настроях розпуки, вважають схоплення комуністами цілого цивільного населення одного присілка в районі дельти ріки Меконґ: комуністичні партизани вигнали з хат і забрали з собою понад 100 осіб, чоловіків, жінок і дітей — в пімсті за те, що селяни того обширу відвернулись від комуністів і помагають південно-в'єтнамському державному війську.

Д-р Володимир Гук переобраний на голову Відділу УККА в Нюарку

Нюарк. — В неділю 6-го листопада ц.р. в залі УНДому в Ірвінґтоні відбулися річні Загальні Збори одного з активніших Відділів УККА в Нюарку й околиці. Відділ цей на протязі одного року своєї діяльности вибився на 4-те місце в показнику збірок УНФонду. Проводила зборами президія в складі: інж. Осип Голинський — голова, п-ні Софія Андрушків — заступник, інж. Михайло Почтар — секретар. Після звіту голови д-ра Володимира Гука і всіх членів управи, Контрольної Комісії і громадського суду відбулася коротка ділова дискусія. Вибрано нову управу в такому складі: д-р Володимир Гук — голова. Члени Управи: мґр Ярослав Рак, Анна Дубас, мґр. З. Мартинець, проф. д-р Микола Чировський, інж. Юхим Харченко, інж. О. Панчук, ред. З. Снилик, п-ні І. Гнатів, І. Галій, проф. М. Цяпка, З. Коблянський та представник від „Самопомочі". До Контрольної Комісії вибрані: проф. д-р О. Андрушків — голова, сот. Ю. Кононів, д-р І. Карапінка, ред. В. Пасічняк, д-р Л. Голінатий — члени. До Товариського Суду увійшли: д-р Степан Ворох — голова, мґр А. Гординський, д-р Т. Шеґедин, О. Мостовий і Ю. Кисілевський — члени.

Сторіччя з дня народин М. Грушевського буде відзначене циклом доповідей у Клівленді

Клівленд. — Дня 12 листопада ц.р. відбуває в Клівленді свою Конвенцію Асоціяція Українських Професорів на Американських та Канадійських Високих Школах. У цьому самому дні, вечером, місцевий Осередок Праці Наукового Т-ва ім. Т. Шевченка, при співучасті Українського Історичного Товариства і згаданої Асоціяції, започатковує серію доповідей, присвячених Михайлові Грушевському. Відкриє її д-р Любомир Винар доповіддю п.н.: „Михайло Грушевський — життя і творчість". Чергові доповіді, передбачені у двотижневих відступах, будуть насвітлювати тему: Історія України в інтерпретації совєтських істориків. Прелеґентами будуть: проф. Михайло Ждан — княжа доба, д-р Любомир Винар — козацька доба, проф. Теодор Мацьків — гетьманщина, проф. д-р Михайло Пап — нова доба.

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65c.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сіті і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Основне порозуміння

Другий З'їзд Українських Журналістів Америки і Канади, що відбувся минулої суботи й неділі, 5 і 6-го листопада в Торонті, мав мати і мав свої організаційні та програмові недомагання. Одним із цих недомагань була програма з'їзду, що не залишала часу й не давала можливости для приватно-товариських зустрічей між редакторами та журналістами, які приїхали на з'їзд із навіть найдальших околиць цього великого континенту. Проте, ці недомагання ні в чому не поменшують направду великого значення цього з'їзду і деяких його постанов та рішень для зорганізованих журналістів, всієї нашої громади і того, що ми вже звикли називати українською справою.

На з'їзді винесено три основні рішення: схвалено кодекс етики українського журналіста, ставлення до преси в підсовєтській Україні та проєкт федерації двох спілок українських журналістів на північно - американському континенті. Але головну вартість і значення цього з'їзду в схваленні кодексу етики, бо він може мати рішальне значення не тільки для дальшого розвитку нашої преси, але й для громади, в якій ця преса в наших обставинах грає превважливу ролю. Цей кодекс, який — до речі — включає ті основні принципи етики, що їх визнає вся вільна преса в світі, з угляднення деяких українських специфічностей, створює найширші рамки етичних засад для праці українського журналіста. Свідомо говоримо про найширші рамки, які в нічому не обмежують найбільшого права і привілею вільного журналіста — свободи слова, але які рівночасно виразно відмежовують волю слова від сваволі слова.

Очевидно, що схвалений кодекс етики матиме тільки моральну силу, бо немає і не може бути будь-якої „екзекутиви", щоб когонебудь змушувала схоплені в ньому засади респектувати. Проте, журналіст і громада знатимуть, що в журналістиці є етичне, а що неетичне. Це напевно піднесе рівень нашої преси і скріпить довір'я до неї збоку її читачів. Одне і друге є в нас дуже на потребу.

Щораз ширша прірва

Первісний теоретичний спір довкола правильної інтерпретації писань Маркса - Леніна, що постав між Москвою і Пейпінгом після смерти Сталіна за правління Хрущова, перейшов за наступників Хрущова в площину взаємних образ, лайки та конкретних обопільних акцій. Ось так, з Пейпінґського університету викинуто всіх совєтських студентів, а у відплаті за це з т. зв. Міжнародного університету в Москві викинуто всіх китайців. Одні й другі, вернувшись до своїх країн, зразу включилися в місцевий пропагандивний апарат з взаємними оскарженнями щодо „полоскання мозків" у Москві і в Пейпінгу. В цьому пункті напевно одні й другі казали правду.

1-го жовтня ц. р. китайські комуністи святкували 17-річчя свого приходу до влади. На масовому зборищі з цього приводу військовий міністер Лін Піяо виголосив промову, в якій не так прославляв перемогу комунізму в Китаї, як таврував „новітній ревізіонізм компартії СССР, яка злигалася з американським імперіялізмом". При тих словах представники СССР і всіх його европейських сателітів та Монгольської республіки демонстраційно покинули льожу дипломатів. Минулої ж неділі, 6 листопада, коли відзначувано в Москві 49-ті роковини „жовтневої революції" і активний учасник того перевороту Арвід Пелше відчитав офіційну заяву компартії СССР, в якій ствердженo, що „культурна революція", яка відбувається тепер в Китаї, не має нічого спільного ані з революцією, ані з культурою, — демонстраційно вийшли з залі представники комуністичного Китаю.

Деякі коментатори вважають, що совєтсько-китайські відносини настільки загострились, що навіть зміна осіб на найвищих постах у Москві і Пейпінгу не вплине на покращання тих відносин. Виринають запити: до якого ступня може продовжуватися таке загострення і чим воно може скінчитися? Далі: чи у випадку, коли б Пейпінг таки збройно інтервеніював у війні у В'єтнамі, що було б рівнозначне з китайсько - американською війною, чи поспішила б Москва з допомогою Пейпінгові. За всіма познаками вона так само воювала б „до останнього китайського вояка", як тепер Пейпінг воює за останнього вояка в'єтнамського.

П. Ковалів

МИХАЙЛО ГРУШЕВСЬКИЙ — ОБОРОНЕЦЬ РІДНОЇ МОВИ

Українська громадськість знає Михайла Грушевського як славетного історика і видатного публіциста. Але не всі знають, що в сферу його національно - культурних інтересів входить також і мова, рідна українська мова. Свої погляди на ролю української мови в національнім будівництві він виклав у кількох працях, як: „Про українську мову і українську справу" (Київ, 1917), „Освобождение России и украинский вопрос" (Спб. 1917), „Украинский вопрос" (Москва, 1917), „З кінцем року" (Село, 1910, ч. 50), „Галичина і Україна" (Літ.-Наук Вісник, 1906, ч. 36) та ін.

Михайло Грушевський питання мови вважав органічною частиною загального українського питання. Але до цього питання він підходив не з філологічною метою, а з погляду національно - культурних інтересів, як до могутнього культурного знаряддя. Тому його цікавив насамперед не мова взагалі, а мова культурна, літературна.

Літературна мова в оцінці Грушевського — це звичайне буденне знаряддя національної культурної праці. Цей принцип культурности мови в справах національного будівництва Грушевський зв'язує з принципом національности, тобто на перше місце він висуває культуру національну, заперечуючи універсальну культурність мови: кожна народність розвиває свою рідну мову культурною працею; ввесь культурний запас зберігається в рідній мові; культурна мова стає питанням життя і смерти, „бути чи не бути" національного існування того чи іншого народу.

Звідси у нього виникає найпекучіша потреба в інтересах і української культури мови, запровадження її як викладової мови в університетах, у вищих школах взагалі, бо університетська освіта рідною мовою не тільки збагачує культуру мови, але й також підносить національну свідомість народу, дає певне свідчення про його культурність.

Михайло Грушевський не був тільки теоретиком цього питання. Його теоретичні думки виникали на грунті живої дійсности, життя української нації, позбавленої в умовах російського самодержавія права на рідну мову і на університетську освіту цією мовою. Але Грушевський заходить ще глибше: його цікавить також питання української мови в шкільній освіті взагалі, бо без цього неможлива й університетська освіта. А саме цього й бракувало українському народові, що довгі роки був під забороною мати свою школу рідною мовою. Михайло Грушевський докладно спиняється на цім питанні, твердячи, як багато втрачає дитина, що навчається в школі нерідною мовою.

З питанням культурности мови у Грушевського зв'язане питання її вивчення. Кожна культурна (літературна) мова відрізняється від природної (живої) мови тим, що вона має в собі елементи штучности, які надають мові загального характеру, роблять її стандартною, спільною для цілої нації, незалежно від політичних кордонів. Ця загальна мова не з природи дається, а вивчається, щоб її розуміти, нею орудувати.

Отже, кожна культурна людина повинна вивчати свою національну культурну мову, бо ніяка культурна мова з природи не дається. Саме на цю важливу сторону звернув увагу Михайло Грушевський, докоряючи тим „заїзним землякам", які думають, що рідна мова не вивчається, а вивчається лише чужа мова. Це факт, що його тепер ще можна спостерігати, коли деякі українці зарозуміло називають себе філологами української мови лише тому, що вони — українці, хоч української літературної мови добре не знають, не знають її законів, її духа.

Михайло Грушевський в боротьбі за українську мову ніколи не розгублювався в філологічних дрібницях, які для нього не мали принципового значення, бо й не входили в його компетенцію. Його цікавила українська мова, як могутнє знаряддя в розвитку національної культури. В цьому й полягає принциповість його погляду на мову. Ця принциповість давала йому міцну підставу проголосити боротьбу проти обмежености в поглядах на мову, яка ширилася серед української інтелігенції. Ми маємо на увазі той крайній партикуляризм у справах мови, провінціяльний патріотизм, який вимагав, щоб галицька говірка видавалася мовою його села, а все українське письменство не виходило за межі його повіту.

Літературна мова є мовою загального користування; і через те вона повинна мати якісь загальні, спільні для всіх українців норми. Вона не може поступатись перед будь - якими примхами партикуляризму, бо тоді вся творча енергія народу піде не на піднесення національної культури, а на її зниження. Така постава питання не викликає в Грушевського ніякого сумніву.

Особливо гостро засуджував Грушевський суперечки про мову і правопис, суперечки, які принципового значення не мають і які він уважав болячками, що точать українство. Грушевський закидав українському громадянству, що воно за тими суперечками про мову і правопис лишає облогом поле просвітньої і культурної праці.

В центрі уваги Грушевський ставив не особливості мови, які є звичайним явищем кожної мови, а мову взагалі, як культурно - національну силу. Питання особливостей мови належить фахівцям, а тому для нього це питання не було принциповим, як не може воно бути принциповим і для інших громадян, які, не бачучи фа-

(Закінчення на стор. 6-ій)

ЕРГАРД — „КОЗЕЛ ВІДПУЩЕННЯ"

Мюнхен. — Західня Німеччина переживає урядову кризу. „Кризова температура" в Бонні почалася вже від довшого часу, хоч успіх партії Християнських Демократів у виборах до парляменту в вересні 1965 року ніби був ту „гарячку" трохи погасив: прем'єр Ергард вийшов переможцем у виборах до парляменту і партія визнала його своїм президентом.

Здавалося, що після цих тріюмфів Ергард довго стоятиме на чолі уряду й своєї партії. Однак, сталося майже так, як у старогрецькій традиції: герой драми, досягнувши найбільших успіхів, несподівано зустрічає непереможні перешкоди і — гине.

Що сталося? Яка причина, що творець „господарського чуда" і „виборча льокомотива" Ергард опинився в такій ситуації, що ворожнеча його противників збільшилась, а льояльність його міністрів і провідників власної партії зникла?

Є тут причини об'єктивні, незалежні від волі Ергарда, але є й причини суб'єктивні, створені самим прем'єром.

Про перші можна сказати, що вони вийшли із господарської ситуації Німеччини. Найбільша в світі — після ЗДА — господарською могутністю держава — Західня Німеччина — мусить вести тяжку конкуренцію на світових ринках і витрачає великі суми на військо власне і на дивізії американські та англійські, що перебувають на німецькій території. Високий рівень життя в Німеччині вимагає великих витрат на допомогу жертвам війни — інвалідам, сиротам, удовам і т. д.

Щоб дати собі раду з новим бюджетом на 1967 рік, уряд Ергарда плянував, окрім скорочень деяких позицій в державному господарстві, збільшити податки на тютюн і алькогольні напої. Проти підвищення податків поставилася Партія Вільних Демократів і ухвалила цими днями відкликати своїх міністрів із коаліційного уряду. Таким чином, партія Ергарда не має за собою більшости в парляменті. Міг би він лишатися на своїй посаді, поки парлямент своєю більшістю не висловить йому недовір'я. Бо закон наказує, що вотум недовір'я має бути конструктивний, тобто партії в парляменті, що голосують проти теперішнього прем'єра, повинні виставити свого кандидата на голову уряду.

Одначе за Ергарда не хоче голосувати навіть його власна партія — Християнські Демократи. Проти нього голосували б соціял - демократи й вільні демократи. Тому Ергард заявив 2 листопада, що він готовий покинути пост прем'єра, тільки ставить передумову: право брати участь у визначенні свого наступника як голови уряду.

Однак у партії Християнських Демократів ще немає згоди, кому „передати булаву". Є кілька кандидатів на прем'єрство, але ні один з них не має кваліфікацій Аденауера або Ергарда.

Поки все йшло гаразд у Німеччині, Ергард мав у масах і серед своїх партійців велику популярність, і з цим мусів числитися й Аденауер, колишній прем'єр. Тепер, коли у внутрішній політиці (поразка Християнських Демократів у виборах до Крайового Сейму в провінції Північний Райн-Вестфалія) почалися невдачі, і в закордонній політиці все стоїть на мертвій точці, люди охочі скидати вину на Ергарда; йому приписують усі гріхи.

Якби Партія Християнських Демократів не була розхитана внутрішніми спорами й коромолами, то вихід Вільних Демократів не був би цій партії страшний: вона могла б створити коаліційний уряд з соціял - демократами на широкій базі. Але соціял - демократи, після перемоги на виборах у липні 1966 року в Вестфалії, воліють мати нові вибори до парляменту в надії здобути більшість для своєї партії. Тому вони заявляють, що готові до переговорів з Християнськими Демократами і з Вільними Демократами, але не поспішають з своїми пропозиціями.

Ергард переживає щось подібне, як Наполеон I. Коли в Парижі, після великих воєнних перемог, юрба вітала „Імператора французів", то він озвався до одного із своїх генералів: „Вони ще більше радітимуть, коли вєсітимуть мене на шибеницю". Так минає слава цього світу.

До суб'єктивних причин непопулярности Ергарда треба зачислити його перевтому, розхитані нерви. Він — людина з чуттям гумору і добрий промовець, почав після 1965 року виявляти надмірну подратованість в публічних виступах. В промовах на вічах у виборах до вестфальського крайового сойму в липні 1966 р. він називав слухачів, що йому перечили, „йолопами", „сичами" і одного разу в гніві заявив: „не було б мене в уряді, то ви б загинули ще в пелюшках".

Відомо, що маса не любить, щоб її ображали, і гострі вирази Ергарда не здобули йому популярности.

П. А.

РОЗШУКИ УКРАЇНСЬКОГО ГЕРАЛЬДИЧНОГО ТОВАРИСТВА

Маямі, Флорида. — В новому ч. 14-18) Бюлетеня Українського Генеалогічного й Геральдичного Товариства, що його редагує д-р Р. Климкевич, подано, що з днем 1 липня ц. р. УГГТ мало 148 членів у 12 країнах. У відділі „Наші Розшуки" подано таке: „Секретаріят УГГТ пошукує за емблематичними даними (виображення гербів, давні печаті, міські прапори тощо) відносно таких українських міст і містечок: Тайкури, Тамань, Ташлик, Темрюк, Теофіпіль, Теплик, Тетлів, Тиврів, Тинна, Товмач, Томашпіль, Трехтимирів, Тригори, Триліси, Трипілля, Тростянець, Троянів, Турговиця, Туриськ, Турів, Турка, Устілуг, Ушиця нова та Ушомир, як теж за виображеннями урядового герба т. зв. Трансістрії з років румунської займанщини українського Помор'я (1941-1944)".

КРИЗА АМЕРИКАНСЬКОЇ ШКОЛИ

Американські публічні школи наймодерніші в світі; американські вчителі — найкраще оплачувані; утримання американських публічних шкіл коштує річно 36.5 більйона дол., а одної дитини в школі 800 дол.

Одначе виховання, що його дає американська публічна школа, незадовільне. Головна причина цього в тому, що з школи виключено релігію, як виховний чинник.

Завдання школи — вчити й виховувати. А виховання без релігії не бере під увагу душі й духа. Виховувати дитину без релігії це те саме, що плекати квіти без сонця. Один американський суддя сказав: „Знаєте, як з дитини зробити злочинця? Не дати їй ані релігійного, ані духового виховання. Дбати тільки про її фізичний розвиток". І тому ми щораз частіше чуємо про кризу американської школи, особливо середньої і високої.

Симптоми цієї кризи виступають щораз ясніше. Про них алярмують преса й статистика, говорять провід школи,професори, про них свідчать поведінка і ментальність молоді. Всі ці симптоми можна звести до трьох головних: безрелігійне виховання, безідейність та брак духа патріотизму.

Американська публічна школа побудована на матеріялістичному світогляді. Замість культури душі й духа, тут панує радше культ тіла, його чуттів. Наслідки такого виховання очевидні. Зі школи виходять агностики, в багатьох випадках атеїсти. Визначний американський муж в цій справі сказав: „Усунення релігії з публічних шкіл і коледжів зробило більшість американців неуками. Наслідком цього є повільна, але неуникненна ерозія християнських принципів і — обниження моралі".

Дух неморальности щораз більше віє з американських високих шкіл. Про це свідчать венеричні недуги серед молоді, тисячі нешлюбних дітей. За останніх десять років венеричні недуги між молоддю зросли на 320%. Тисячі дівчат заживають контрасептивних пігулок, щоб уникнути вагітности. У багатьох школах ЗДА дітям систематично читають лекції про сексуальні справи. Є й такі педагоги, які вважають, що вже від дитячого садка про ці справи треба освідомлювати дітей. Заживання наркотиків охоплює щораз ширші кола молоді. За останній рік арешти за вживання наркотиків серед молоді зросли понад 90%. Недавно появився новий небезпечний наркотик ЛСД (ЕлЕсДі), що руйнує людину морально й фізично. Його пропагує один колишній професор університету, який старається закласти нову ніби релігійну секту.

Брак високих ідеалів позначає ментальність загалу молоді. Дослідами, переведеними у 23 коледжах, виявлено, що на 13 тисяч студентів 51% шукають у школі радше соціяльного життя і розваги, як академічної освіти. У багатьох школах, як подає журнал „Лайф", шириться т. зв. негоїзм від латинського слова „него", що значить „перечу". Негоїсти заперечують віру, мораль, етику, різницю між добром і злом. Один з них заявив: „У житті немає жадних вартостей, на яких можна було б засновуватись. Нашим життям і майбутністю керують машини". Інший студент сказав: „Коли ти приходиш до школи повний вірувань, що їх набув удома, то старші студенти тебе переучують, впихають у тебе науку Фройда і доказують, що людина має керуватися не добром, а приємностями. Це був початок мого негоїзму".

Дальший прояв безідейности американської студіюючої молоді це брак почуття чести і совісности. Це — безнастанне обманювання при іспитах, щоб тільки перейти до вищої кляси або дістати диплом. В одному гайскулі аж 92% студентів та студенток у вищійклясі при іспитах відписували від сусідів і не вважали це за щось нечесне. А в Ню Йорку в одному коледжі 78% студентів та студенток обманювали при іспитах. З дослідів, що їх перевів Колумбійський університет у 100 університетах, виходить, що половина студіюючої молоді обманює.

Папа Пій XII казав: „Дві найкращі любови кожної шляхетної душі — це любов до Бога і до батьківщини". Тож лише в тій школі, в якій виховна система сперта на релігії, виховується молодь в любові до Бога і батьківщини, в любові до свого народу. Така молодь виростає в готовості на жертву й посвяту для свого народу й батьківщини. Це значить, така молодь набирає в школі дух патріотизму. З історії багатьох народів можна бачити, що студіююча молодь була зав'язком національного чи політичного відродження народу. Наша студіююча молодь перша виповнювала ряди УСС, УГА, пізніше УВО й ОУН, а в останній війні УПА та 1-шу Українську дивізію.

На жаль, цього про молодь американської публічної школи не можна сказати. Тут у середніх і високих школах наглядно впадає в очі брак патріотизму, дуже помітний нахил до анархії, а почасти навіть до комунізму. Недавно один професор університету в стейті Ню Джерзі прилюдно заявив, що день перемоги комуністів у Південному В'єтнамі був би днем його найбільшої радости. Чи університет, що має таких професорів, може защепити своїм студентам дух патріотизму?

У школах Америки щораз більше пробивається звихнене поняття про свободу, дисципліну, авторитет. Деякі студенти пробують узурпувати ролю професорів та адміністраторів. Один старий педагог так схарактеризував американську школу: „Тут учителі бояться принципала, принципал боїться суперінтендента, суперінтендент боїться шкільної управи, шкільна управа боїться батьків, батьки бояться своїх дітей, а діти не бояться нікого".

Ці всі сумні симптоми тим сумніші, що тут ідеться про молодь — квіт і майбутнє народу. Ці симптоми сумні й для нас, бо тисячі української молоді вчаться в американських школах, дихають їх повітрям і поволі переймаються матеріялістичним світоглядом, без Бога, без моралі, без ідейности і без патріотизму.

Тому на всіх нас тяжить велика відповідальність перед Богом і нашим народом за ті молоді душі. І та відповідальність наказує нам робити все можливе, не жаліти ні труду, ні жертви, ні гроша, щоб рятувати нашу молодь, щоб дати їй добре релігійне й національне виховання, щоб зберегти її при своїй Церкві і народі.

Ю. К.

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(112)

Франкова стаття про Міцкевича появилась аж в 1897 р., а „Зів'яле листя" 1896 р., та Кобилецький чомусь то дає фальшиву дату цієї статті, щоб вона могла бути причиною Франкового песимізму в ліричній драмі. Він згадує і Франкову статтю „Дещо про себе самого", що її автор написав також в 1897 р. Кобилецький всі ці причини Франкового песимізму з'ясовує таким способом:

„Саме оці вихватки проти Франка, болючі удари, що сипались на його голову як з боку польської шляхти, так і з боку українських націоналістів, в поєднанні з особистими переживаннями поета і були причиною появи „Зів'ялого листя" (ст. 186).

Нас не переконує оця „оборона" Франка за його нібито ідеологічний прогріх, що він відважився написати цілу збірку поезій про таку особисту трагедію, як нерозділене кохання. Та кожний підсовєтський франкознавець уважає конечним пояснювати трагедію нещасного кохання соціяльно-політичними причинами. О. Кисельов пише про це так: „Тому мотиви суму, журби у збірці „Зів'яле листя" обумовлені, головним чином, соціяльно-політичними причинами: консервативним шляхетсько-клерикальним оточенням, законами і мораллю поміщицько-буржуазного суспільства" (ст. 187).

Цікаво, що довший час ніхто зі згаданих підсовєтських критиків не згадував праці Я. Яреми з 1948 року. Та деякий слід знання праці Я. Яреми видко у статті Арсена Каспрука, яка є передмовою до двотомника поезій Івана Франка (Київ, 1964, том І, ст. 3-41), хоч він про це не згадує.

Каструк пише, що „Зів'яле листя", — „це книга присвячена зображенню кохання, точніше відтворенню трагічних переживань у зв'язку з нерозділеним коханням. До збірки ввійшов ряд автобіографічних інтимних поезій І. Франка" (ст. 16). Каспрук твердить, що „Зів'яле листя" — „не лірична сповідь поета у вузькому розумінні цього слова, а широке художнє полотно, де І. Франко виступає як персонаж, ліричний герой, то лише як мистець, автор твору" (там же, ст. 16). Аж Євген Кирилюк в найновішій праці про Франка („Вічний революціонер", Київ, 1966, ст. 225) використовує працю Яреми.

Проф. Ярема зазначує, що вже В. Щурат „підходить до цілої збірки, як ліричної драми, не утотожнюючи героя з її автором" (ст. 94). Та М. Євшан 17 років пізніше твердив протилежне. У згаданій статті Євшан пише, що Франко „сам не знав, як віднестися до власного твору" і в передмові до нього „не солідаризується сам з ним". Євшан гадає, що це є „признака тої боротьби, яку мусів зводити сам з собою Франко, поки рішився видати такі вірші" (ЛНВ, згадане число, ст. 279).

Утотожнюючи І. Франка з героєм „Зів'ялого листя", можна б було твердити, що „Зів'яле листя" — це „глибокий поклін І. Франка великому Будді". Проф. Ярема вірно підкреслив, що легкодушно було робити такий висновок щодо Франка, оцього борця за національну і соціяльну справедливість, який був ним перед написанням „Зів'ялого листя" і після 1896-го року, беручи активну участь в політичному житті та кандидуючи аж тричі на посольські пости до віденського парляменту та львівського сейму.

Та А. Крушельницький у 1910 р. в праці про поезію І. Франка так характеризував духовість поета:

„Як дуже бажалося б зазначити культ Нірвани як другий основний тон в поезії Франка, тим більше, що твори його духа, засновані на сьому мотиві, належать до перлин його поетичної творчости. Одно тільки: чи можна отцьому поетові життя й боротьби сказати: поете! Ти могутніший співак Нірвани спокою! Можна би, коли б не те, що поет той герой „Зів'ялого листя" настільки перейнятий ідеалом життя, що хоч признає потребу кинутися в обійми „забуття", не всилі зробити сього. Не всилі збутися пристрастів, терпіння і болів, не перериваючи нитки життя свойого тіла. Він добре розуміє суть Нірвани, тільки він жрець життя насильно мусить кінчити із своїм духом, знаючи, що тіло й так житиме вічно, що воно, як матерія, — безсмертне! Ні один його атом не пропаде ніколи! Коли так розуміти сей свідомий перехід у Нірвану, коли врешті признати, що те самовбивство не трусість, але повна свідомість, —

Коли знаєш, що чиниш —
блаженний єси;
а не знаєш, що чиниш, —
проклятий єси, —

коли так приглянутися до поезії „Зів'ялого листя" як драми й до героя тої драми, треба признати, що „Зів'яле листя" — се глибокий поклін Франка великому Будді" (ст. 156-157).

Розумування Крушельницького не має виправдання, бо Франко не був поклонником Будди і не поклонявся Нірвані.

НАЙБЛИЖЧА МЕТА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ: 100,000 ЧЛЕНІВ!

У змаганні до цієї мети, що має бути завершене у 75-річчя УНСоюзу в 1969-му році, розгортається могутня організаційна кампанія на всіх просторах Америки й Канади. Цього року із встановленого на 6,000 нових членів організаційного пляну здобуто вже понад 4,000 — залишається ще 2,000, що їх треба здобути впродовж цього листопада і грудня.

СТЕПАН ГАВРИШ ЗНОВУ ОЧОЛИВ ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНС ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Головний радний УНС та обласний організатор Степан Гавриш знову очолив велику Філядельфійську Округу УНСоюзу, бувши переобраним на голову Окружного Комітету в результаті загальних зборів цього Комітету, що відбулися тут минулої неділі, 6-го листопада, в залі УСТ „Тризуб". Голова Головної Контрольної Комісії УНС та один з найстарших союзових діячів-піонерів, д-р Володимир Галан, був обраний на почесного голову округи.

У зборах, що їх відкрив коротким словом голова Округи п. Степан Гавриш та якими проводила Президія в складі: д-р Володимир Галан — голова, інж. Іван Скіра — заступник, а П. Тарнавський — секретар, взяли участь репрезентанти 19 Відділів УНС, з того 12 з Філядельфії, 2 з Честеру та по одному з Трентону, Кемдену, Мілвілу, Бриджпорту і Вілмінгтону. Протокол з попередніх річних зборів відчитав П. Тарнавський, а звіти з діяльности Комітету склали голова Ст. Гавриш, заступник голови інж. Ів. Скіра та скарбник М. Сеник. Під час дискусії п. О. Бакай відчитав меморандум, квестіонуючи деякі рішення 26-ої Конвенції УНС в Шикаґо в травні цього року та опісля Головного Екзекутивного Комітету. Заторкнені в меморандумі справи включали платні, кошти річних засідань Головного Уряду, бюджет, пенсії, кошти репрезентації, кошти найманих публічних рахівників, недостаточні звідомлення із трансакцій Союзівки, вплиби і видатки з адміністраційного фонду, створення посту четвертого заступника головного предсідника, однопідсоткової підвишки винагороди для секретарів та ін. Приявний на нарадах головний предсідник Йосип Лисогір та гол. радний Іван Одежинський відповідали на видвигнені заміти та вияснювали підстави, причини й цілі квестіонованих рішень і акцій.

Номінаційна Комісія в складі: О. Бакай, Р. Карбівник, Й. Ракочий, С. Лупацій та І. Скочиляс запропонувала нову управу Окружного Комітету, яку обрано в такому складі: д-р Вол. Галан — почесний голова, Степан Гавриш — голова, Ярослав Щербак, інсп. Осип Бакай та інж. Іван Скіра — заступники голови, Петро Тарнавський — секретар, інж. Михайло Нич — заст. секретаря, Микола Сеник — касир, Іван Фальківський — заст. касира; члени Управи: Іван Одежинський, о. Омелян Мицик, о. Степан Біляк, мгр. Михайло Ковальчук, Семен Лупацій, Степан Филик, Омелян Варилка і Роман Карбівник. Контрольна Комісія: мгр. Іван Скочиляс, Петро Щерба, Мих. Мартиненко, Федір Петрик та Йоан Ракочий.

Гол. предс. Йосип Лисогір у своєму слові подав короткий огляд організаційної активности та успіхів цієї Округи впродовж 10 місяців цього року. Організаційна квота для Філядельфійської Округи виносить на цей рік 720 нових членів. Досі 30 Відділів Округи здобули разом 370 членів, а сім Відділів не здобули ані одного нового члена. Тому Головний Предсідник закликав усі Відділи та їх урядовців, щоб впродовж останніх двох місяців цього року доклали всіх зусиль та використали всі можливості для виконання своєї організаційної квоти. Він пропонував та закликав, щоб кожний секретар і урядовець Відділу приготовив собі докладний плян акції на найближчих вісім тижнів і цей плян день за днем здійснював. Це тим більше, бо Український Народний Союз видає наймодерніші форми забезпечення, а вкладки за це забезпечення належать до найнижчих в цілій забезпеченевій системі. Рівночасно дивіденди для членів, що їх виплачує УНСоюз після одного повного року забезпечення, належать до найвищих. Ці та численні інші добродійства, зв'язані із забезпеченням в УНСоюзі, є найбільш переконливими арґументами в здобуванні нових членів.

Гол. радний Іван Одежинський, кандидат до стейтової леґіслятури, вияснив, що власне з уваги на передвиборчу активність він не мав багато ані часу ані можливості продовжувати свою відому інтенсивну організаційну працю для УНСоюзу, але відновить її з подвійною силою негайно після виборів. В дальшому він інформував зібраних про пляни Головного Уряду відносно посиленої організаційної кампанії УНС в Канаді.

Гол. радний і обл. організатор Степан Гавриш з'ясував ще плян Союзового Дня, який плянується відбути в 1967-му році в Трентоні.

Закрив наради коротким словом д-р Володимир Галан, після чого розмови на організаційно - союзові та громадські теми продовжувалися ще при перекусці.

Леон Гардінк очолив Округу Відділів УНС Ровд Айленду

Провіденс, Р. Ай. — Леон Ґардінк із 206-го Відділу був обраний на голову Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу Ровд Айленду в результатів зборів, які відбулися тут минулої суботи, 5-го листопада, в приявності 50 осіб, не зважаючи на зливний дощ. На нарадах були заступлені Відділи: 73, 93, 122, 177, 206 і 241. Разом із Леоном Гардінком, як предсідником, до нової Управи були обрані: Іван Лаба й Михайло Іваницький — заступники предсідника, Степан Бардачевський — секретар, Дмитро Лободяк — касир та Михайло Попович, Григорій Шевчук і Ярослав Кіндефорський — члени Контрольної Комісії. Головний Екзекутивний Комітет репрезентував на цих нарадах головний касир Іван Кокольський, який до часу свого вибору на головного касира на конвенції в Шикаґо в травні цього сам був провідним діячем цієї союзової округи. Він інформував зібраних про теперішній організаційний і фінансовий стан розвитку УНСоюзу, підкреслюючи зокрема потребу й необхідність посилення та поширення організаційної активности всіх Відділів та Окружних Комітетів УНС. Тільки активність відділових секретарів й інших відділових урядовців в останніх двох місяцях цього року може ще допомогти досягнути цьогорічну організаційну мету та наблизити УНСоюз до його найближчої основної мети — 100,000 членів.

У дальшому порядку нарад звітували про свою працю репрезентанти поодиноких Відділів, а секретар 177-го Відділу, п. Лаба, разом із звітом вручив гол. касирові три нові членські аплікації. Із звітів виходило, що більшість Відділів активні та не тільки покрили неминучі втрати в членстві, але й деякі з них членство збільшили. Всі репрезентанти Відділів прирекли і зобов'язалися максимально використати останні місяці і тижні цього року, щоб виконати свої організаційні квоти. Під час дебат, у яких брали участь усі приявні, винесено такі побажання і рекомендації:

1. На початку нового року зорганізувати в окрузі вишкільний курс для відділових урядовців і організаторів;

2. Головний Екзекутивний Комітет і Головний Уряд повинні докласти всіх зусиль і старань, щоб здійснити ухвали щодо придбання нового приміщення для Головної Канцелярії УНС, найрадше в такому районі, де вже існують чи плянуються подібні будови, чи поза містом, щоб зберегти вартість будинку на довгі роки.

3. Знову інтервеніювати в поштовому уряді в справі точної достави „Свободи" її передплатникам, бо в останньому часі ця достава поважно погіршилася.

4. Подбати про відповідні відзначення і нагороди для найбільш заслужених відділових урядовців, які постійно дбають про ріст і розвиток УНСоюзу і виявляють найбільшу активність.

Окружна Управа УНСоюзу в Боффало відвідає віддалені Відділи для пожвавлення їх праці

Боффало. — В суботу, 5-го листопада ц. р. тут відбулися в Українськім Народнім Домі в дільниці Блек Рак окружні збори Відділів УНСоюзу, якими керував голова Атанас Кобрин, а секретарювала пані Мері Гаравус. Збори відвідали з доповідями про працю УНСоюзу та потребу її пожвавлення гол. секретар Ярослав Падох та гол. радний Володимир Запаранюк. З'ясовуючи головні проблеми УНСоюзу під цю пору, гол. секретар підкреслив сповільнення акції організації нових членів й подав ряд практичних порад, як слід зацікавлювати життєвим забезпеченням наших земляків, які його не доцінюють у цій мірі, що пересічний американський громадянин. В дальшому він відмітив конечність постійної й безперервної праці всіх відділів, бо малі Відділи, які не виявляють активности та збільшення скорше, чи пізніше мусять бути об'єднані з більшими відділами. Крім питання організації нових членів, тобто виконання щорічної квоти, найважливішим питанням є ріст Відділу, бо можна організувати нових членів, а водночас зменшуватися щодо загального числа членів. Завваги гол. секретаря доповняв гол. радний Запаранюк, подаючи ряд своїх порад, як практичний і досвідчений організатор членів. Після цих доповідей представники всіх приявних Відділів складали справоздання зі своєї праці та зобов'язалися скріпити свої заходи, щоб до кінця цього року виконати свої зобов'язання щодо УНСоюзу та його дальшого росту. Розглянено також стан Відділів, які не прислали своїх репрезентантів і схвалено деяким з них запропонувати або перенестися до іншої округи або розпочати відвідувати окружні збори в Боффало. До тих Відділів належать Відділ ч. 40 в Ірі та ч. 363 в Оліен. Тому, що деякі малі, чи віддалені від центру Відділи потребують допомоги, голова Округи п. Кобрин зобов'язався в короткому часі відвідати Відділ ч. 87 в Ланкастер, а секретар Пластового Відділу ч. 360 мгр. І. Гаврилюк зобов'язався відвідати та допомогти Відділові ч. 351 в Наяґра Фоллс. Обговорювано питання об'єднання деяких Відділів та винесено ухвалу, що впродовж двох останніх місяців цього року Округа в Боффало доповнить свою квоту членства й не залишиться позаду інших округ УНСоюзу. Великий в цім році сніг, який випав день перед зборами, й майже вповні спаралізував життя, включно до припинення праці в фабриках і науки в школі, не дозволив віддаленим відділам узяти участь в зборах. Але Окружна управа зобов'язалася зв'язатися з тими Відділами й допомогти їм в успішнім закінченні праці цього року.

Союзова Округа Клівленду в поході до 100-тисячної мети

Клівленд. — Похід до головної організаційної мети Українського Народного Союзу — заокруглення кількости його членства до 100,000 з нагоди 75-річчя цієї нашої велної установи, що припадає в 1969-му році, був головним предметом нарад Окружного Комітету Відділів УНС, які відбулися тут минулої суботи, 5-го листопада, в приміщеннях Українського Дому у вечірніх годинах. Наради відкрив і ними проводив голова Округи, колишній довголітній головний радний та один із найбільш заслужених союзових діячів - піонерів Дмитро Шмаґала. Участь у нарадах взяло 28 репрезентантів Відділів, при чому Відділи з Лорейн і Лейквуд не могли вислати своїх представників з уваги на погоду. Із доповідями на цих нарадах виступали заступник гол. предсідника інж. Степан Куропась з Шикаґа, головний контролер інж. Іван Ващук з Дітройту та гол. радний проф. Тарас Шмаґала з Клівленду.

Інж. Ващук пригадав коротко повну трудів і організаційних зусиль історію УНСоюзу, що рішально причинилися до організації українських громад в ЗДА і Канаді та їх розвитку й величезного стану посідання. Також і в майбутньому цей розвиток залежатиме у великій мірі від росту УНСоюзу, що повинен лежати на серці всіх свідомих громадян. Збори прийняли пропозицію гол. контролера Ващука, щоби в недовгому часі відбути спільні районові наради-зустріч союзових округ Клівленду, Дітройту і Торонта.

Гол. радний Тарас Шмаґала порівняннями та фактичними даними доказував неперевершеність забезпечення в УНСоюзі, що повинно становити основний арґумент у здобуванні нових членів.

Заступник гол. предсідника інж. Степан Куропась у своїй доповіді дав загальний огляд та перевірку наших сил і можливостей в поході до основної організаційної мети УНСоюзу — заокруглення кількости його членів до 100,000. Він вважає, що досягнення цієї мети є найбільш реальне і можливе, якщо всі Відділи УНСоюзу та їх урядовці виконають свою організаційну повинність. Найбільшою перешкодою в цьому змаганні є, на думку доповідача, неактивні Відділи і неактивні їх урядовці, в першу чергу секретарі. Інж. Куропась вважає, що у великій, вже 87-тисячній союзовій громаді напевно найдеться досить ідейних та відданих союзових діячів-патріотів, які повинні зайняти місце тих відділових урядовців, що легковажать собі організаційну працю. Якщо такі секретарі Відділів, як пп. Стецюк, Кісіль, проф. Чучкевич, Криміталович, пані Маґер та інші „пішли в нарід" і подбали про поважний членський зріст своїх Відділів, то немає жадного оправдання, чому цього не зробили інші.

У дальших нарадах і дебатах заторкнено та вияснено багато справ, що повинні б поважно причинитися до успішного завершення теперішньої організаційної кампанії.

Вол. Новацький переобраний на голову Пассейської Союзової Округи

Пассейк, Н. Дж. — Минулої суботи, 5-го листопада ввечері, тут у приміщеннях Українського Народного Дому при Говп евеню відбулися організаційні збори Окружного Комітету Відділів УНС Пассейку і Кліфтону, в результаті яких Володимир Новацький був переобраний на голову Окружного Комітету. Разом з ним до Управи Комітету були обрасі або переобрані: А. Гнатюк — заступник голови, В. Марущак—секретар, І. Блиха — скарбник, П. Головачук — організатор та Т. Зелінський і М. Табачук — члени. На нарадах були заступлені Відділи: 42 і 97-ий з Пассейку, 182-ий з Кліфтону та 64-ий з Петерсону, разом 18 осіб. Наради відкрив і ними проводив голова Вол. Новацький, а секретарював, у неприявності перешкодженого В. Марущака, А. Гнатюк. У звітах та опісля дискусії над ними віддано головну увагу організаційним труднощам, потребам і можливостям та одноднушно рішені всі ці можливості використати, щоб упродовж останніх двох місяців цього року придбати для УНСоюзу якнайбільшу кількість нових членів.

У нарадах взяли участь: головний предсідник Йосип Лисогір, головна радна Анна Дубас та гол. радний і обласний організатор Степан Гавриш.

Головний Предсідник, говорячи про цьогорічний розвиток організаційної праці, поінформував, що із визначеної в цьому конвенційному році організаційної мети на 6,000 нових членів здобуто по кінець жовтня тільки 4,056, отже ще майже дві тисячі нових членів треба здобути впродовж листопада і грудня, щоб цю організаційну мету осягнути. До цього він і закликав відділових урядовців і організаторів, рекомендуючи такі конкретні заходи і напрямні в їхній праці:

1. Намагатись здобути та вписати в члени УНСоюзу всіх членів родини. Виявляється, що в більшості випадків тільки один член родини є членом УНСоюзу, а інші найчастіше не мають жадного забезпечення, хоч вони їм усім однаково потрібні.

2. Приготовити список можливих кандидатів у члени УНСоюзу, постійно цей список перевіряти й доповняти та бодай раз у тижні цих кандидатів відвідувати.

3. Усіх тих членів, що їм дозріває забезпечення, (ендавмент) треба відвідати бодай один рік перед дозрінням їхньої грамоти та виплатою їх забезпечення і постаратись, щоб вони наново вписалися в члени.

4. Подбати, щоб голови родин, зокрема молоді батьки, збільшили суму свого забезпечення та щоб додатково взяли ще найдешевше термінове забезпечення.

5. Усі власники 500-долярових грамот, які ще не переступили 65-го року життя, повинні обов'язково збільшити суму свого забезпечення.

6. Подбати, щоб також усі теперішні члени УНС мали ще додаткове акцидентове забезпечення в УНСоюзі.

Гол. предс. Й. Лисогір в дальшому закликав секретарів, щоб вони пересилали подання нових членів негайно після їх виповнення, як також негайно пересилали до Головної Канцелярії всі зібрані вкладки, не чекаючи з пересилкою до кінця місяця.

Гол. радна Анна Дубас поділилася з приявними своїм організаційним досвідом в нюаркській окрузі, закликаючи відділових секретарів і урядовців, щоб віддавали організаційній праці більше часу і більше зусиль та наполегливости, а на добрі результати напевно не доведеться їм довго ждати.

Гол. радний і обласний організатор Степан Гавриш дав загальний огляд організаційної праці та досягнень округи за минулих десять місяців. Він ствердив, що округа здобула в тому часі тільки 53 нові члени, отже навіть наполовину не виконала призначеної їй квоти 110 нових членів. Стан тим менше задовільний, що 42 з усіх цих нових членів здобув 42-ий Відділ, секретарем якого є п. Головачук. Тільки один Відділ Округи, 97-ий з Пассейку, впродовж цього року не потрапив здобути ані одного нового члена. Закликом до плянової та наполегливої організаційної активности впродовж останніх двох місяців цього року закінчив п. Гавриш своє слово.

Після ділових нарад пані з Відділів, включно з панями Головачук, Марущак, Новацькою та іншими, частували учасників нарад перекускою.

Пізніше цього вечора пп. Лисогір, Дубас і Гавриш, на запрошення п. Ярослава Петрика, відвідали місцеву Українську Централю, де їх офіціяльно привітав її голова п. Іван Чомко, а п. Лисогір передав привітання від Екзекутиви УНС.

На Фонд Університету в Римі

На річних зборах 19-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку одноголосно схвалено, щоб всі члени цього Відділу зложили свої дотації на Український Католицький Університет в Римі, що й до тепер майже всі члени виконали. Передано на конто СВОБОДА КАРДИНАЛ СЛІПИЙ УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ ФОНД дотації 19-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку, висловлюючи подяку всім жертводавцям, як одночасно закликаємо всі інші Відділи УНСоюзу піти за слідом 19-го Відділу УНСоюзу ім. Дмитра Галичина.

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ 19-ГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

По $25. — зложили: Степан Сандович; Володимир і Ірена Лушак.

По $15. — Олесь і Рома Крамарчук.

По $10. — Роман Войтович, Стефанія Галичин, д-р Евгенія С. Карпінська, Роман Кіфяк, Роман Ковалів, Роман Олесницький, Іван і Марія Оленські, Юліян і Стефанія Осадца, Михайло і Ольга Шпон.

По $5. — Іван Галавай, Кетрин Галичин, Іларій Голіят, Петро Голіят, Петро Гой, Галя Мастикаш, Осип Кузьмин, Метю Пови, Зенон Пиццук, Василь Трубич, Микола Зацухний.

Роман С. Голіят секретар 19-го Відділу УНСоюзу ім. Дмитра Галичина в Ню Йорку брав участь в $100-бенкеті в честь Верховного Архиєпископа Української Католицької Церкви Кардинала Йосифа Сліпого в неділю, дня 5-го червня 1966 р.

Разом зібрано $220. — і $100. від секретаря 19-го Відділу на бенкет разом від 19-го Відділу $320.

Роман С. Голіят

Д-р Роман Смик призначив 2,500 дол. на видання спогадів Б. Лепкого

Ню Йорк. — З нагоди відзначення 25-ліття смерти Богдана Лепкого Науковим Товариством ім. Шевченка Науковою конференцією 5 листопада 1966 р. в Ню Йорку, д-р Роман Смик з Ковл Ситі, Ілл., член НТШ і меценат української вільної науки, пожертвував суму 2.500 дол. на перевидання „Казки мого життя" Б. Лепкого, у трьох частинах. „Казка мого життя" — це особисті спогади поета, схоплені у майстерній літературній формі. Це видання буде доповнене передмовою проф. д-ра В. Стецюка, як редактора, та вступним словом проф. д-ра В. Лева і редактора Л. Лепкого. Д-р Р. Смик пожертвував попередніми роками понад 1.000 на цілі НТШ. Д-р Роман Смик прибув особисто до Ню Йорку на вище згаданий вечір, присвячений пам'яті Богдана Лепкого.

Коли можна було зорганізувати членів перед конвенцією, можна і після конвенції, — каже В. Гавриляк, найуспішніший організатор членів в Рочестері

Рочестер. — В неділю 6 листопада ц. р. тут, в Союзовому Домі при Джозеф Аве. відбулися окружні збори Відділів УНСоюзу місцевої округи, на які прибули представники всіх Відділів. Предметом зборів була нарада Відділів над тим, як найскоріше провести останні місяці цього року, щоб покривши всі втрати, які вони понесли в році, видатно збільшити своє членство. Приявний на зборах гол. секретар УНС д-р Ярослав Падох дав огляд праці УНСоюзу, а зокрема досягнень місцевих Відділів, підмічуючи, що деякі вже наближаються до виконання своєї квоти, а інші ще далекі до неї, незалежно від того, що округа, в порівнянні з попереднім роком, має незлий осяг. В дальшому він відзначив, що асекураційний бизнес є дальше найбільшим в Америці і що сума забезпечення американського населення зростає щороку бодай на десять відсотків, незалежно від „Медікер", збільшення пенсій та інших соціяльних підмог. Без життєвого забезпечення немає змоги запевнити собі старости, а своїм рідним кращого життя, зокрема у випадку нещастя з батьками родини. Доповідач вказав цілий ряд засобів, які допомагають у збільшенні членства, як доповнення забезпечення членів акцидентовою і терміновою грамотами, які коштують дослівно центи денно, значне збільшення сум заабезпечення, існуючих родів забезпечення, зменшення суспенз тощо. Ціллю цьогорічної кампанії є 6,000 нових членів й тому УНСоюз рахує на те, що кожна округа і кожний Відділ виконає свою частину цього завдання ще впродовж цього року. За перше півріччя УНСоюз придбав 3.000 членів. Після цього гол. радний Володимир Запаранюк поділився з приявними своїм довголітнім досвідом успішного організатора членів та подякував приявним за змогу бути поміж ними в характері головного урядовця УНСоюзу. Приявні тепло приняли нового радного, бажаючи йому добрих успіхів у праці. Після доповідей гол. урядовців складали звіт з праці поодинокі Відділи. При цьому вони деклярували свої квоти, які зобов'язалися виконати ще до кінця року і складали вже підписані аплікації. Заяви приявних досвідчених союзових діячів сповнювали надією, що рочестерська округа стане поміж першими в країні. Після звітів відбулася довша дискусія, в часі якої приявні ставили питання зв'язані з різними ділянками союзового життя й праці. Гол. секретар відповів на питання, закликаючи секретарів Відділів, щоб вони запропонували 1) побільшити забезпечення всім, які вже доходять до 65 року життя, бо потім буде пізно ; 2) запропонувати нове забезпечення тим, яких грамоти дозрівають в короткому часі, 3) запропонувати акцидентове забезпечення всім молодшим членам, а зокрема тим, які наближаються до 55 року життя, бо потім вже не зможуть забезпечитися перед акцидентами і ін. На кінець гол. секретар подякував приявним за участь у зборах, а зокрема голові зборів і Округи Василеві Гузарові, кол. гол. радному, підкреслюючи при цьому його велике віддання УНСоюзові й неперевершену працю для нього впродовж кількадесяти років, в тім 16 літ на пості гол. радного. В. Гузар, замикаючи збори заявив, що УНСоюз є ціллю його життя і він працюватиме для нього на кожному пості, як довго тільки стане йому сил, що приявні приняли гарячими оплесками. Секретарював Володимир Гавриляк, який закликав до збільшення праці для розбудови УНСоюзу й заявив, що є такі, які кажуть, що вже немає кого забезпечувати. „Якщо можна було кого забезпечити перед конвенцією, казав він, так, що за перше півріччя УНСоюз здобув три тисячі членів, то чому тепер, по конвенції, не мало б бути кого забезпечити?" Слід завважити, що В. Гавриляк придбав у цім році вже 32 нових членів.

В. Дідюк

„Я ЩЕ НЕ ЗБИРАЮСЯ ВМИРАТИ"

Відвідуючи наших людей та розмовляючи з ними в справі життєвого забезпечення, ще дуже часто почуєте від них таку вимівку „я ще не збираюся вмирати", ще колись іншим разом, може і подумаю!

Немає на світі такої асекураційної установи, яка бажала б собі того, щоб люди, які беруть у неї життєве забезпечення, передчасно помирали. Не бажає собі того і Український Народний Союз. Але, хто скільки і як буде жити, від УНС не залежить. І хоч УНС хотів би, щоб його члени жили якнайдовше, то проте трапляються в наших часах і обставинах випадки, що член відходить з цього світу в розмірно молодому віці. Дуже часто відходить несподівано, не впорядкувавши не тільки своїх особистих справ, але також і справ родинних. Ось так недавно із великим жалем і смутком, прощали ми нашого члена, що належав до УНС, тільки не цілих три роки та виплатив до УНС, приблизно 300 дол, але УНС виплатив його спадкоємцеві повних 3.000.oo бо на таку суму покійний був забезпечений. Значить, УНС виплатив його родині точно дев'ять разів більше, як одержав від нього премії. Померлий член, про якого мова, мав тільки 51 рік, і нормально повинен ще був прожити щонайменше 15-20 років. До того, завжди почувався знаменито, не хорував, не піддавався лікарським оглядинам, бо не потребував цього, і напевно ще не „збирався вмирати" . . . але питання смерти є дуже часто поза людською контролею. Безперечно, якщоб змогли ми мати таку „асекурацію" коли, що і як з нами станеться, то напевно може і не потребували б дійсного життєвого забезпечення. На жаль ще досі так не є! Залишена родина, до великого горя по втраті його, додає ще й вдячність та любов, що покійний таки думав про неї та зробив те, що не кожний потрапить зробити, бо були випадки, що й на сам похорон громада складала свої пожертви. А, як укладалось само життя такої родини, коли залишились ще малі діти?

Вправді родина є часто вдячна і УНС, бо можливо, якби не він, його дуже часто віддані громадські працівники, то він цього забезпечення не мав би.

Пригадкою цієї сумної події ми не маємо на цілі наводити на будь-кого якийсь страх. Як вже сказано, УНС бажає, щоб його члени жили якнайдовше. Але тому, що ніхто не знає, що кого завтра чекає, тому розумні й дбайливі за свою родину люди не ризикують. Вони забезпечують її найпевнішим способом, що його людський ум міг би до цього часу придумати. Забезпечують такими полісами, на таку висоту й умови, на які їх найкраще стати. Тому, не гайте часу, забезпечуйтесь в українському Народному Союзі і живіть в щастю і доброму здоров'ї до глибокої старости. Не „збирайтесь і не спішіться вмирати". Пам'ятайте також, що береженого, Бог береже!

● **У Британії, недалеко міста Брайтон, відбулися** 6 листопада цього року перегони старих авт, при чому „найновіше" авто не могло мати менше, як 50 років. Деякі „змагуни" - авта були ще з 1893 року. Траса перегонів простягалась на довжину 53 милі. Пересічна швидкість авт була 9 миль на годину. Виграв „Мерцедес" з 1902 року.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ КЛІВЛЕНДСЬКОЇ ОКРУГИ

В п'ятницю вечером, 19-го серпня ц. р., відбулись тут у Народному Домі Окружні піврічні збори Відділів УНСоюзу. У програмі тих зборів були дві дуже важливі справи: Звіт з організаційної діяльности за минуле півріччя і плян для успішнаго закінчення другого півріччя, а друга — уконституування вибраних членів до Комітету Будови Дому для вжитку Союзових Відділів, а після цього й виміни думок, від чого саме та як успішно започаткувати цю важливу акцію.

Першу справу реферував і подав докладний звіт обл. організатор, яка, в скороченій формі, представляється так: в минулому півріччі 14 відділів тієї Округи приєднали 175 нових членів, а 3 відділи було таких, які нічого не зробили й над їх майбутньою долею вже застановляється Окружний Комітет із своїми організаторами. У місяцях липні й серпні (до цього часу) здобуто 25 членів, що дало разом 200 членів. А тому, що на Округу та її окремі відділи було приділено 384 члени, то на це друге півріччя залишається до приєднання ще 184 членів. Це число в розподілі повинні й зобов'язані приєднати такі відділи: 50 — 12, тобто по 3 члени місячно до закінчення року; 102 — 25, по 6 членів місячно; 108 — 11, по 3 члени місячно; 112 — 5, тобто 2 члени у вересні, а по одному в наступних до кінця року; 180 — 12, по 3 члени в місяці; 222 — 19, по 5 членів місячно; 251 — 18, тобто ще в місяці серпні 2, а в наступних по 4 члени місячно; 291 — 22, по 5 членів місячно з тим застереженням, що ще в місяці серпні потрібно приєднати 2 членів; 295 — 16, по 4 члени місячно; 328 — 8 членів, по 2 члени місячно; 334 — 20, по 5 членів місячно; 336 — 16, по 4 члени місячно; 358 — 6 членів, до кінця року та відділ 364 — 17 членів, тобто в серпні ще одного, а в наступних місяцях по 4 члени місячно.

Не згадуємо тут відділів 240, 233 і 346, бо перший і останній у минулому завсіди самі подвоювали свої квоти; тому віримо, що й у цьому конвенційному році напевно зроблять вони те саме, бо досі вже свої квоти перевиконали! Знову ж відділ 233 перевиконав свою квоту ще до часу 26 Конвенції! Не тільки ми, але також і члени Головної Екзекутиви вірять і сподіваються, що урядники цього відділу не будуть сидіти з заложеними руками, але напевно ще „щось" придбають і побільшать його до закінчення року новими членами.

Усі Союзові діячі знають, що до найважливішої праці Союзових відділів належить організаційна діяльність та розбудова їх постійно новими членами. Отже саме й тому на тих зборах найбільше часу присвячено розмовам і дискусіям над цим важним питанням. Закінчено цю важливу розмову й дискусію постановою, що всі відділи Округи з осідком у Клівленді мусять бути живими й діяльними та виконати свої квоти, бо коли котрийсь із них не доложить трудів і цього не зробить, то це буде доказом, що в тому відділі нема відповідного проводу, який знав би своє провідницьке завдання. А тому, що УНСоюз є обезпеченевою установою, яка ніколи не може дозволити своїм відділам на застій чи регрес, то при закінченні року Окружний Комітет із своїми організаторами буде приневолений підшукати для такого відділу чи відділів таких членів до проводу, які запевнять свою працею нормальну їхню розбудову. Іншого виходу немає тому, бо такі, а не інші закони зобов'язують обезпеченеві установи. Віримо, що всі відділові урядники УНСоюзу зрозуміють і приймуть ці рішення не як докір і погрозу, але як необхідність щоденних обов'язків не одиниць, але цілого штабу Відділових Урядників Батька - Союзу! Поле для діяльности УНСоюзу є велике, довге і широке. І ніколи не буде воно вичерпане, як і з озера води ніхто з нас не зужиє. Таким воно було досі, таким є тепер і ще кращим треба нам його виробити в майбутньому чесною працею наших професіональних сил, якими є організатори та відділові урядники УНСоюзу. Про народну, потрібну й добру, працю Батька-Союзу мусить знати кожна українська родина, що живе в Америці й Канаді, бо лише тоді, коли всі ці родини будуть знати про це, Союзова діяльність буде успішною та ніколи не вичерпною!... Чеснота й наполеглива праця цілого нашого Союзового штабу — запевнить Батькові постійне жниво...

Другої програмової точки не можна було вирішувати тому, що між присутніми не було всіх обраних на минулих зборах членів до Підготовного Комітету Будови Дому для Союзових Відділів. Щоб не втрачати часу, Голова Окружного Комітету п. Д. Шмагала відложив ці сходини на день 7 вересня ц. р., на яких новообрані члени мали б себе спершу уконституувати, а відтак започаткувати свою діяльність у двох напрямках: провіренням місцевих початкових фінансових спроможностей та підшуканням відповідного місця під цю будову. Бо, щойно маючи це, можна буде й мати надію, що акція ця буде успішною. А на таку, не інакшу, громадянство й членство очікує!

Незаперечним фактом є, що для успішного ведення обезпеченевої Союзової праці треба мати Союзовим відділам і свої гідні приміщення, а не як досі по сусідських чи навіть чужих підвалах, але в своїх менших і більших модерно збудованих домах, які мусять бути доходовими не тільки для самовдержання себе самих, але також і для розбудови, якщо зайдуть такі потреби в недалекому майбутньому. В місті Клівленді така потреба вже назріла для Союзових відділів, і тому для розбудови їх треба її виконати!

В. Гірняк

Враження з вистави п'єси-казки „Летючий корабель"

(П'ЄСА-КАЗКА А. ШИЯНА, ПРОЛОГ І. ШУМИЛОВИЧ-ШУВАРСЬКОЇ)

Рожевий ранок будиться зі сну. Пахучий свіжим повітрям, блискучий срібною росою ранок, в Україні. На високій могилі квіточки сплять ще глибоким сном, але жайворонок (Марта Зелик) підносить вже свої крила до лету і будить їх, бо час вставати, вітати Боже сонечко. Підносять свої сонні головки маки і конюшинки, ромени, волошки і дзвіночки, будиться світ до життя. Божа коровка-зазулька (Леся Дума) — проводить молитву.

— А чи знаєте, що то за могила? — питає жовтий Метелик (Андрій Рак). — могила наших героїв. Я літав і бачив, як цю могилу насипали.

Квіточки окружають могилу і клонять головки в пошані

Правда (Христя Сливоцька) і Кривда (Наталя Чума), що з'являються на сцені, сперечаються, як краще жити на світі, правдою, чи кривдою. Результат їх суперечки цікаво і вдало показаний на сцені. Як у всякій казці буває, з двох дочок одна добра, друга зла. Так і тут князь Лісограй (Ліда Прокоп) має добру дочку Лілею (Уляна Ільницька) і лиху Мурзу (Оксана Гаврилюк). Діти на залі заворушились, як в'їхала лиха дочка Мурза на великому, чорному лебеді. Історія князівних фантастична, ще як до того вплетена постать Людоїдки (Ліда Голюка) з своїми чарами. Полонянки Людоїдки співають сумних пісень, перебуваючи у в'язниці з закратованими вікнами. Вони мусять виткати велику скатерть за три дні й ночі; їх доля невесела. Але Котик (дев'ятилітня Єлисавета Павлюк), що віддячується Правді при помочі Сокола (Павло Чарський), визволяє їх з неволі-в'язниці, дарма що вона була зачинена на три тяжкі замки. Казкової краси і блиску корабель, що злітає з Соколом на землю, забирає Лілею до дому князя-батька, але Котик, що також причинився до визволення, не хоче від'їжджати, хоч як його просить Лілея, він заєдно повторює: „Іду туди, не знаю куди, робить таке, не знаю яке". Проте вкінці дається намовити піти до добрих людей.

Це вперше діти-актори заграли п'єсу-казку на три дії. Не хотілося вірити, що діти в віці 8-14 літ потрапили так знаменито вжитися в ролі персонажів п'єси. Робота пані Лідії Крушельницької не тільки велика, але й почесна. Вона, довголітня артистка театру дир. Й. Гірняка і реж. О. Добровольської, перебрала від них безцінну роботу студії мистецького слова серед наших дітей. Як найкраща музика, звучала чиста українська мова в устах молоденьких виконавців. Здавалося, що ці діти родилися й виростали в Україні; а тим часом є між ними й дитина третього покоління емігрантів Надя Диба — в ролі Ведмедя)!

Прекрасні танки Жайворонка, Мурзи, Котика, фехтування Правди з Кривдою, а зокрема балет Мавок танкової школи вибагливо опрацювала балерина Рома Прийма-Богачевська, що веде вже кілька літ школу танків у Ню Йорку. Відповідну музику скомпонував Ігор Соневицький, а декорації, сценічне оформлення, світлові ефекти дуже оригінально підготовив і виконав інж. арх. Тарас Гірняк. А що вже казати про матерів, які приходили з дітьми точно на лекції студії, вичікували на них годинами, шили, перешивали, прикрашували костюми, щоб молоді актори виглядали якнайкраще. Хвилювалися за своїх дітей, прагнучи, щоб уся імпреза випала добре й гарно. Всі їх турботи й хвилювання перемінилися в радість і гордість, бо всі квіточки і грибочки, зайчики і жучки, метелики та білки, вовк і лисичка виглядали чудово. Публіка була зачарована, оплескам не було кінця, а наймолодша авдиторія у віці 3-6 років, що звичайно перешкоджує публіці на виставах і концертах, тут сиділа з блискучими оченятами і рум'яними личками тихо, хоч маком сій. Я певна того, що всі вони радо пішли б ще і ще раз на ту справді небуденну виставу, щоб кожну сцену ще раз побачити. А що казати про дітей, які не мали змоги бути на виставі, яка стояла на небувалому в нас рівні.

От тому звертаємося з гарячим проханням до пані Л. Крушельницької ущасливити наших дітей ще принаймні одним повторенням вистави „Летючий корабель."

Ольга Соневицька

Ред. Б. Вітошинський у Сиракюзах, Н. Й.

30-го жовтня українська громада Сиракюз мала нагоду вітати відомого політичного і суспільно-громадського діяча та публіциста, довголітнього в'язня націонал - соціялістичних тюрем і концтаборів, ред Бориса Вітошинського з Парижу, який під цю пору відвідує більші скупчення українського поселення в Америці з рамени Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ).

В дуже цікавій та обширній доповіді, виголошеній у заповненій залі Українського Народного Дому, ред. Вітошинський м. і. казав: „Спільний, об'єднаний протимосковський марш цілої української еміграції — це найбільша допомога нашому народові. Це — могутні убивчі удари по московському імперіялізмі. Це — неоціненна моральна підтримка борцям в Україні. Саме тому цей спільний, протимосковський фронт усіх українських патріотів мусимо творити і закріплювати."

Закликаючи до спільної боротьби, доповідач пригадував, що „головна наша ціль — це зміцнення безкомпромісової боротьби з Москвою. На протимосковському революційному національному фронті боротьби, групові і політичні розбіжності переходять на далекий задній плян. Уся національна енергія зужитковується на найважливішу справу визволення. Тому Москва боїться такого спільного фронту, такого нашого спільного маршу."

Ред. Вітошинський також підкреслив, „чому Москва всякими підступами пробує розбивати наші національні всеукраїнські центри на чужині. Вона знає, що ці центри — є не тільки керівними осередками нашої еміграції, алей могутнім виявом нашої моральної сили, нашої безкомпромісовости, нашо державницької зрілости". Тому, в цю хвилину посиленого наступу комуністично-московських шовіністів на українську людину, культуру, мову й історію та брутальної поведінки окупанта по відношенні до української молоді — такий виступ гостя з Европи українські Сиракюзи вітали з правдивою радістю.

М. Ю. Б.

Читайте українські книжки і газети, бо часта читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Професора д-ра Івана М. Фізера обрано на голову Американської Асоціяції Викладачів

Прінстон. (Микос). — 29 жовтня ц. р. в Прінстонському університеті відбулися річні збори членів стейтів Ню Йорк і Ню Джерзі відділу Американської Асоціяції Викладачів Слов'янських і Східньо - Европейських Мов. Ця Асоціяція об'єднує кілька сот викладачів, в тому числі поважний відсоток українського походження, й має свої відділи в багатьох стейтах. Органом Асоціяції є „Ди Славік енд Іст Юропієн „Джорнел", одним з редакторів якого є проф. д-р Ярослав Рудницький, голова Канадійського відділу УВАН. Чимало місця в цьому авторитетному виданні приділяється українській проблематиці та оглядові українських публікацій. Протягом останніх трьох років там друкувалися статті або книжкові огляди українських учених і викладачів: проф. Я. Рудницького, д-ра А. Турчина, д-ра Я. Славутича, проф. М. Клименка, проф. В. Жили, проф Б. Романенчука, д-ра В. Маркуся, проф. М. Овчаренка, проф. М. Степаненка й багатьох інших. В ювілейні шевченківські роки значну увагу було приділено виданням творів нашого великого Кобзаря та студій про його творчість.

У конференції в Прінстоні принимали участь такі викладачі — українці: д-р Іван М. Фізер, проф. Е. Федоренко, проф. Наталя Тусюк, мгр М Францшенко, проф. М. Клименко, проф. М Степаненко, проф. С. Погорілий. Викладачам — українцям було дуже приємно почути повідомлення голови номінаційної комісії проф. Перрі з Колґейтського Університету, який запропонував на становище голови Нюйорського - Нюджерзитського відділу керівника відділу слов'янських студій при Рутґерському Університеті, стейтовому університеті Ню - Джерзі, повного професора Івана М. Фізера, якого було обрано одноголосно.

Управа цього відділу, тепер очолювана проф. д-ром І. М. Фізером, плянує організувати в наступному році симпозіюм, орієнтовною темою якого буде — стан розвитку літературо- й мовознавства та підсумки літературного процесу за 50 років комуністичного режиму. Цілком зрозуміло, що визначне місце буде приділене українській проблематиці.

І. Світ

ЖИТТЯ Й ПРАЦЯ СЕМЕНА ДЕМИДЧУКА

(1884-1965)

(Доповідь в Академії УВАН, 4 грудня 1965 р.)

Д-р Семен Демидчук народився в Галичині, біля м. Буська, 22 квітня 1884 року у міщанській родині. Пройшов звичайну школу тих часів, де була польська мова навчання та в 1905 році покінчив академічну гімназію у Львові з українською викладовою мовою.

В тому саме році вписався на правничий факультет Львівського університету й покінчив його в 1914 році. Але в цій науці він мав перерву, бо в 1908-1909 роках відбував військову службу в австрійській армії.

В студентські роки працював також на громадській ниві в своїм рідним містечку і в різних селах Східньої Галичини.

Тут цікаво зазначити, що в 1906-07 роках він переводив активну агітацію, за виборчу реформу в Рогатинщині, а опісля за порадою о. Ваня був організатором за заснування приватної гімназії Рідної Школи, яка пізніше була перенесена до Золочева. В 1911 р. став секретарем в канцелярії Рідної Школи у Львові й рівночасно писав статті до „Діла" на шкільні теми, а опісля на економічні та політичні. Згодом став секретарем часопису й постійним його співробітником.

Велика повінь у Галичині в 1912 році та втрати в ній українців примусили головну управу Рідної Школи шукати допомоги в Америці. Як раз тоді відбувалася XII Конвенція Народного Союзу й д-р Іван Бриќ запропонував вислати делегата до Америки, і таким делеґатом вислали С. Демидчука.

Він приїхав до Америки у вересні 1912 р. та був тут до половини травня 1913 р. Ця подорож була успішна й принесла для Рідної Школи понад 100.000 австр. корон та забезпечила дальший приплив пожертв на її потреби з Америки.

Початок війни з Росією покликав його до військової служби, яка не була довга, бо українська парляментарна організація у Відні вирішила скористати його знання американських умов життя й вислати його до Америки з політичними завданнями.

Нам тепер важко тут вияснити, які саме пляни мали такі видатні політичні діячі як Кость Левицький та Микола Василько. Одне можна сказати, що як заснований тоді Союз Визволення України, так і політика парляментарної репрезентації була скерована проти Російської імперії, і визвольна акція українців була ведена в цьому напрямкові.

Галицька політична думка тих часів була забарвлена австрофільством. Галицькі українці надіялися на повільне поліпшення своєї долі та звільнення від постійних утисків польської адміністрації в Галичині, яка ваймала всі найважніші становища в урядах, в шкільництві та в економічній ділянці

Галицька українська політична думка вважала, що українці у Великій Україні також мусять мати орієнтацію на Центральні Держави на їх перемогу у війні, але як показала практика, німці піддержували українські визвольні змагання дуже слабо. Австрійська політика піддержувала поляків.

С. Демидчук приїхав до Ню Йорку 2 жовтня 1914 року і негайно взявся до праці, показавши себе активним та вмілим політичним діячем. Працюючи в редакції „Свободи", він присвячував багато часу для організації скликання Першого Конгресу Українців Америки. Такий конгрес скликано в жовтні 1915 року, як Український Сойм Америки. Цей Сойм створив свій екзекутивний орган — під назвою Федерація Українців в Америці.

З приватних листів С. Демидчука до нас в 1964 році, знаємо тільки, у Федерації були різні політичні думки, були тертя, пов'язані з доцільністю різних орієнтацій.

Хочемо навести цікаві думки з цього приводу, яких зміст очевидно був відомий в Америці. Вони були пов'язані з декларацією українців в Росії, видрукованою в „Українській Жизні" в Москві, та яку, як відомо, редаґував С. Петлюра. Українські політичні кола на початку першої світової війни були проти орієнтації на Центральні Держави.

Д-р Семен Демидчук

Як раз тоді в грудні 1914 року в часописові „Берлінер Таґеблят" була видрукована стаття Є. Левицького, видатного громадсько-політичного діяча, члена австрійського Парляменту від 1907 року, члена СВУ та представника його на Німеччину під час війни. Пізніше він був членом Національної Ради ЗУНР і її послом у Берліні в 1919-20 роках.

Д-р С. Назарук перебував тоді в Стокгольмі і листувався з українцями в різних країнах, зокрема і під Росією, намовляючи їх піддержати СВУ. В спогадах Д. Дорошенка та в збірнику, присвяченому С. Петлюрі, є багато матеріялів про ці справи. С. Петлюра зазначив у листі до О. Назарука, „виступ Є. Левицького в „Б. Т". є свідоцтвом нещасливої орієнтації, яка викликала незадоволення серед російських українців. Як нам не тяжко жити серед відомих Вам обставин, але попасти в лабети Германії — дякую красно... хочу лише сконстатувати, з погляду російських українців, банкрутство галицької політики та ту шкоду, яку вона заподіяла в своїх наслідках для нас. Закрита „Рада", арештовано М. Грушевського, недозволені всякі зібрання".

В Америці така діяльність також не була сприятлива, бо американський уряд піддержував держави Альянтів-Францію, Англію та Росію. Коли Америка в 1917 р. вступила у війну, відразу взялася за припинення всякої можливої пронімецької діяльности, і тоді в травні 1917 р. був арештований С. Демидчук, як „австрійський агент", бо він мав австрійський пашпорт. Він перебував в таборі полонених в Оглетоппе в Джорджії до травня 1919 р., себто від травня 1918 р. до капітуляції Центральних Держав.

Треба підкреслити, що після революції в Росії в 1917 р. та розпаду Австро-Угорської імперії в 1918 р., постання Української Народно Республіки, об'єднання Західньої та Великої України в єдну Республіку та швидкий розвиток подій в Україні, — пожвавилося українське життя в Америці.

Українська еміграція в Америці та Канаді відгукнулися радісно на події в Україні. Серед українського суспільства виникали різні партії, і це привело до певних суперечностей. Українська Федерація, за словами С. Демидчука, прийняла соціялістичну орієнтацію й відштовхнула від себе значні кадри діячів, які тоді створили Українську Раду.

В листі до нас з 11 лютого 1964 р. С. Демидчук писав: "Федерація попала в руки соціялістів, і це була причина, що національні елементи створили Українську Раду".

Важливим є факт, що прийшло до розколу у Федерації українців в ЗДА і тоді Українська Рада, яка щойно постала, вислала протест до Центральних Держав, які повідомили про включення Галичини до Польщі.

Після повернення з табору С. Демидчук став співредактором „Америки" в липні 1920 р. і працював з перервами як кореспондент і співробітник до 1939 року. Був співвидавцем „Укр. Вістника" в Ню Йорку разом з Л. Цегельським в 1927-28 р., а від липня 1943 р. став співредактором „Свободи" до 1954 р.

Від червня до вересня 1939 р. С. Демидчук був інструктором української мови на спеціяльнім курсі, організованому в Колюмбійськім університеті в Ню Йорку для кандидатів на дипломатичних аташе при американських амбасадах і консулятах в Совєтах.

В роках 1920 українське життя в Америці та Канаді перейшло також велику кризу в боротьбі на релігійному фронті. Цей критичний період спричинився до глибоких змін в житті греко-католиків та їх церкви в Америці. Оголошення незалежности України, створення пізніше Української Автокефальної Церкви, перехід Богослужень на українську мову замість церковно-слов'янської мови, спричинилися до поширення відповідного тиснення серед віруючих на священиків. Частина вірних почала творити українські православні громади та відчиняти свої церкви. Створилися складні та тяжкі часи і з Філядельфії вийшла ініціятива створити окремі комітети для оборони Греко-Католицької Церкви.

С. Демидчук працював тоді в „Америці", органі Греко-Католицької Церкви. Він написав ряд статтей проти руху за православієм, які видано пізніше окремою книжечкою, з наголовком „Дерев'яний кінь". Ці писання С. Демидчука свідчать, що він був відданий вірі своїх батьків і не міг погодитися зі своїми земляками, які переходили до „схизматиків". Сьогодні можемо дивитися на ті події без гніву і спокійно оцінювати ті події.

С. Демидчук був людиною активною, гострим полемістом, твердим у своїх переконаннях, і у світлі цих прикмет його характеру треба розглядати його полемічні виступи. Так само він був у конфлікті зі „Свободою", яка була незалежним органом української преси, а покійний працював в католицькій „Америці". В боротьбі зі „Свободою" він також виступав зі статтями в недовговічному часописові — „Канчук", що виходив в 1931 році. Покійний є автором історичних розвідок, цінних для історії греко-католицької церкви в Ню Йорку, а також він приклав багато труду для редагування різних альманахів та календарів для „Америки" а пізніше для Українського Народного Союзу. Йому завдячуємо першу статтю, присвячену о. Агапію Гончаренкові з нагоди його смерти.

Що торкається особи д-ра С. Демидчука та його місця в історії української журналістики в Америці, то про це можна сказати так: він був активним діячем, послідовним у своїх виступах, хоч часто спірних, був працьовитий і для праці не жалів ні часу ні труду. Нам довелося багато разів з ним зустрічатися на сходинах УВАН в праці Комісії по історії української еміграції, і ми це бачили.

Наше листування з д-р С. Демидчуком, почалося в 1953 році у зв'язку з матеріялами про гетьмана І. Мазепу у праці Барділі та в збірниках Пінкертона. Перший раз нам довелося дізнатися про розвідку С. Демидчука про мапи України ще в 30-ох роках і відомості про це видруковано в нашому „Манджурському Вістникові" в 1936 році. Це був початок нашого писемного знайомства, яке в 1953 році стало особистим...

Д-р С. Демидчук, уважно слідкував за доповідями й робив нотатки про них. Варто, щоб ці нотатки були передані до архіву УВАН, яку він поважав та любив...

Він залишив нарис своєї біографії для УВАН та приклав до нього список головних своїх праць та статтей. Все життя збирав він Україніку, головне серед американських видань. Його широка громадська діяльність буде одною з наших можливих праць про нього, яку комісія УВАН повинна виконати. Треба ще занотувати рідку в нас прикмету С. Демидчука. Він все відповідав на листи всім, хто звертався до нього за порадою. На жаль у нас в більшості випадків буває так, що на листа не дістається жадної відповіді.

Шкода, що він не залишив нам своєї плянованої книги спогадів, бо при кінці свого життя вже не міг працювати. З його спогадів можна б було довідатися про життя американських українців.

Панахиду по президентові УНР в екзилі сл п. Степанові Витвицькому відправлено в Нюарку

Нюарк. — Заходами Товариства Прихильників Української Народної Республіки м. Нюарку, Н. Дж., в Українській Православній Церкві Святого Вознесення була відправлена 30-го жовтня 1966 року урочиста Панахида по Президентові Української Народної Республіки сл. п. Докторові Степанові Витвицькому в першу річницю його смерти. Панахиду відправив Настоятель Церкви св. Вознесення о. Прот. Микола Харіщак, який сказав також патріотичне слово та осітлив постать сл. п. Президента УНР д-ра Степана Витвицького.

На Панахиді був присутній прем'єр - міністр УНР проф. Б. Мартос, представники різних організацій та угруповань. У великій кількості була заступлена українська молодь, зорганізована в Організації ОДУМ, яка прибула з своїм організаційним прапором. Співав церковний хор під кер. дир. П. Шкварка. На прохання Товариства Прихильників УНР м. Нюарку Н. Дж. та за дозволом настоятеля церкви і Парафіяльного Уряду, була переведена збірка на будову пам'ятника на могилі сл. п. Президента д-ра С. Витвицького, яка в загальній сумі дала 96.56 дол.

Голова ПУН Олег Штуль-Жданович вернувся до Европи

Париж. — УНПС повідомляє, що в половині жовтня, Голова ПУН, О. Штуль-Жданович, повернувся до Европи, закінчивши свою подорож по Північній Америці, яка тривала три з половиною місяця. Увесь вересень, Голова ПУН провів у ЗДА, відвідуючи найбільші скупчення українського поселення: Рочестер, Сиракюзи, Дітройт, Міннеаполіс, Шикаго, Клівленд, Філядельфію, Трентон і Ню Йорк. Скрізь був він гостем Організації Державного Відродження України й у всіх осередках відбув зустрічі з членством ОДВУ, УЗХ і МУН. У всіх осередках відбулися в його честь бенкети, на яких він виголосив промови й дав відповіді на ставлені йому питання. Взяв участь у З'їзді ОДВУ та Ювілейному З'їзді УЗХ 3-4 вересня, виступаючи з промовою на З'їзді ОДВУ й Бенкеті УЗХ. 5-го вересня був на першому засіданні новообраної ЦУ ОДВУ і ГУ УЗХ.

Вернувшись до Канади взяв участь у З'їздах Українського Національного Об'єднання Канади 8-10 жовтня, Української Стрілецької Громади та Українського Визвольного Фронту, виголошуючи привітання й виступаючи з промовою на бенкеті УНО, що зібрав 550 гостей, а між ними міністрів федерального і провінційного урядів. Перебуваючи втретє в Торонті, Голова відбув знову ряд зустрічей, між ними з делеґацією Представництва ВО УНРади та письменником Уласом Самчуком.

Останнім етапом подорожі був Монтреал, де Голова ПУН відбув ще одну зустріч з численно зібраним членством УНО і БО.

Антін Малюца

ДАМ'ЯН ГОРНЯТКЕВИЧ

(Перед виставкою в ЛМКлюбі в Ню Йорку)

Дам'ян Горняткевич належить до ряду українських мистців старшого покоління, що в своїх змаганнях за власну особисту та національну незалежність свідомо не рахувались з впливами моди і вимогами смаку широкої публіки та не вганялися за признаннями посторонніх чинників. У висліді такого, можна сказати, майже аскетизму його олійні малюнки, переважно красвиди, мають інтимний та контемплятивний характер, виглядають найкраще не на збірних гамірливих виставках а в затишній кімнаті повній книг та мистецьких пам'яток. При постійному перебуванні з його красвидами виходить на яв їхня глибока поетичність та формальні якості і в укладі цілости і в збагачених деталях аж до кожного мазка пензлем зокрема.

Вихований у Краківській Академії мистецтв 1917-23 під проводом свого професора пейзажиста Камоцького входив у традиції впливів його професора Яна Station Station Станіславського, майстра і звеличника українського пейзажу. Наявність у Кракові фресок в Ягайлонській каплиці на Вавелі роботи українських майстрів 15 ст., зразки старого і народного українського мистецтва в музеях, культурна атмосфера в домі поета і професора Богдана Лепкого, оце ті спеціяльні підстави, що на них розвинулася вся пізніша мистецька творчість та наукова діяльність Дам'яна Горняткевича.

Дам'ян Горняткевич

При мистецтвознавчій аналізі його малюнків зразу бачимо, що вони дуже мало подібні до звичних модних і модерних тематично-композиційно, формально і навіть своїми розмірами-форматом. Зате при уважнішім розгляді та порівнюванню в історичному аспекті зі старшими майстрами незалежного українського мистецтва знайдемо дуже багато спільного з ними: в тасмниці злучення українською природою та культурною спадщиною, формально об'єктивний реалізм наділі виявляється дуже суб'єктивним, а навіть малі формати-розміри свідчать про конденсовану скалю бачення і презентації мистця. Все це органічно зв'язане з часами, середовищами й обставинами життя та змаганнями багатьох мистців за незалежність українського мистецтва. Навіть теперішні американські його пейзажі поза речевою об'єктивністю не приховують уподобань і смаку мистця, що знаходить мотиви співзвучні з українською природою.

Крім красвидів у дорібку Д. Горняткевича ще портрети, інтер'єри та монументальні церковні поліхромії. А вже унікальна його збірка писанок, велика бібліотека та жива діяльність на терені наукових установ пригадують нам, що мистець Горняткевич є рівночасно науковцем, може останнім автентичним етнографом класично-естетичного типу в противагу до політично-тенденційного, мистецтвознавцем та істориком української культури. Ця сторінка його діяльности основана на джерельних студіях і любові до справи і це робить його солідним авторитетом в справах українських культурних традицій для організованих українських мистців та культурних громадян, що шукають оцінок опертих на чисто мистецьких та українських культурних премісах.

● У Португалії шаліла в минулу неділю така хуртовина, сполучена із зливними дощами та вітром, що дув із силою 90 миль на годину, що британський пасажирський корабель „Квін Елізабет" не був всилі закоритись в порті Лісбон.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ ПАМ'ЯТІ В. ХВОЙКИ В УВАН

Ню Йорк. — Кабінет антропології та археології ім. Левка Чикаленка при УВАН влаштовує наукове засідання, присвячене пам'яті видатного українського археолога Вікентія Хвойки. У програмі передбачені доповіді: Неоніла Кордиш Головко: „Вікентій Хвойка, як дослідник Полеоліту та трипільської Культури", та Тетяна Іванівська: „Розкопи полів поховань і старокиївського Києва, що їх перевів Вікентій Хвойка". Доповіді будуть ілюстровані. Засідання відбудеться в неділю 13-го листопада 1966 року о 5-ій год. 30 хв. веч. в будинку УВАН; 206 Вест 100 вул., Н. Й.

ВИСТАВА „КАМІННОГО ГОСПОДАРЯ" В ДІТРОЙТІ.

„Новий Театр" з Ню Йорку у своєму осінньому турне прибуде теж до Дітройту в дні 26 листопада ц. р. і дасть виставу „Камінний Господар". Цей високої мистецької вартости драматичний твір Лесі Українки, поставлений недавно вперше в Ню Йорку режисером В. Лисняком, викликає скрізь, також і Дітройті, велике зацікавлення. Вистава відбудеться заходом Союзу Українок Америки і хору „Трембіта", а вибрано до цього простору авдиторію „Чадсей Гайскул-у" при вул. Мартін ч. 5335.

„ОБНОВА" В НЮ ЙОРКУ ЗАПОЧАТКОВУЄ ЦИКЛ ДОПОВІДЕЙ

Ню Йорк. — Для відновлення і поживлення своєї діяльности місцевий відділ Українського Католицького Академічного Об'єднання започаткує цикл доповідей на актуальні теми з різних ділянок громадського і церковного життя. На доповідачів запрошено визначних церковних, наукових і громадських діячів. Першою доповідю буде „Роля мирян в Апостоляті Церкви", яку виголосить о. д-р Володимир Ковалик в неділю 13 листопада ц.р. о год. 1-ій по пол. в залі Українських Католицьких Ветеранів при 33 Іст 7-а вул. у Ню Йорку.

ЯКІВ ГНІЗДОВСЬКИЙ БЕРЕ УЧАСТЬ В АМЕРИКАНСЬКІЙ ВИСТАВЦІ ГРАФІКИ

Філядельфія. — У виставці графіки, що її влаштовує тут, почавши від 4 листопада у своїх залях при 1614 Летімер Стріт „Ди Принт Клаб Бюлетин", бере участь із своїми графічними працями також відомий український мистець графік Яків Гніздовський з Ню Йорку. Крім його праць на виставці показані графіки ізраїльських мистців, ювелірні вироби Уте Оеха і кераміка Мони Тобін. Відкрита виставка до 25 листопада ц. р.

СЕСІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ВИХОВНОЇ СИСТЕМИ

Торонто. — Комісія Української Виховної Системи у вільному світі влаштовує в днях 10 і 11 грудня ц. р. в залі церкви св. Йосафата в Торонті, при вул. Френклін ч. 143 сесію для з'ясування становища і ролі українських жіночих організацій в українській виховній системі. Детальна програма сесії буде проголошена окремо. Ствердження тієї сесії будуть включені в проєкт Української Виховної Системи, який буде предметом нарад Світового Конґресу Вільних Українців.

НОВА УКРАЇНСЬКА БІБЛІОТЕКА В НЮАРКУ

Адміністрація Публічної Бібліотеки в Нюарку закупила нову збірку українських книжок. Міститься вона в будинку головної бібліотеки на 5 Вашінґтон стріт у відділі чужомовних книжок. Складається з письменників давніх і теперішніх, красних і еміграційних. Українські книжки можна також замовляти через бібліотечні філії в Нюарку й через міські бібліотеки в повіті Ессекс. Давня українська книгозбірня у Ван Бюрен Бренч є дальше чинною.

„НАЙКРАЩІ ХЛОПЦІ З ДИВІЗІЇ" НА СЦЕНІ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Музична комедія на 3 дії „Найкращі хлопці з Дивізії", за лібретом Олега Лисяка, музичне оформлення Степана Гуміньовича та проєктом декорацій Ореста Слупчинського, в постановці Богдана Паздрія — мае великі успіхи на українській сцені у Філядельфії. Цю комедію, на бажання публіки, „Театр у п'ятницю" вже втретє виставить 11-го листопада ц.р. у власнім приміщенню при 23-ій і Бравн вул. у Філядельфії.

КНИЖКИ

Іван МАНИЛО

КОРАБЛІ ПЛИВУТЬ ДО ОДЕСИ...
Микиті ПІДГІРНОМУ

Пароплави пливуть до Одеси,
До Одеси пливуть кораблі...
Рідний Краю! Який ти чудесел!
Рідний Краю! Ти серце землі!

Пароплави пливуть...
О, кораблики!
Чом я з вами причалить не зміг?
Чую ж сміх і ридання,
і заклики:
„Повертайся на Рідний Поріг!

Приїжджай до Козацької Балки,
До осяяних славою круч...
Українців не ділять ні сварки,
Ні Пациків, ні збурений Збруч!"

Українські степи мої милі!
Чую й бачу Москви каламуть:
Хоча Сталін давно у могилі є,
Але сталінці й досі живуть!..

Пароплави пливуть до Одеси,
Линє сміх і ридання, і спів...
Рідний Краю! Який ти чудесел!
Ти ж оаза слов'янських степів!!

...Пам'ятай же, Микито Підгірний,
Що ти син України й Дніпра,—
Ідеалам Тараса будь вірний
І незламний, мов Киін-Гора!!

США, 1966

КНИЖКИ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ

Бор. Грінченко: Вибрані твори (2 томи) $3.85; Ол. Олесь: Вибрані твори $3.25; С. Скляренко: Святослав (істор. роман) $2.85; Ол. Гончар: Людина і зброя (роман) $2.00; ЕЛЬДОРАДО (вибрані твори) $0.55; В. Чаплєнко: Пиворіз (істор. повість) $2.80; І. Манило: Грім за зорею, Пеани і кпини (дві збірки) $1.00; І. Манило: Укїна усе (нові твори) $0.80.

Адреса для замовлення:
Wolosozar, P.O. Box 472
Vineland, N.J., U.S.A.
(Огол.)

Осередок СУМА в Джерзі Сити відзначив 15-річчя посвяченням прапора і бенкетом

Джерзі Ситі. — Місцевий Осередок СУМА ім. Лесі Українки відзначив дня 6-го листопада 15-річчя існування і виховної праці двома імпрезами: посвяченням нового прапора юнацтва і бенкетом. Посвячення прапора доконав о. Зиновій Бачинський в церкві св. Петра і Павла після співаної Служби Божої, яку віделухали сумівці Джерзі Ситі та сусідніх осередків, як і пластуни місцевої станиці Пласту.

У святочному бенкеті у просторій залі УНДому в Джерзі Ситі взяло участь понад 250 осіб, в тому крім членів місцевого Осередку Сума також групи сумівців осередків Ню Йорку, Нюарку, Бруклину, Байону, Пассейку і Виппані, та група пластунів місцевої станиці. Бенкет відкрив голова Осередку Іван Зубрицький, після чого о. Володимир Терещук, парох української кат. церкви в Байоні, започаткував бенкет молитвою. Проф. Павло Савчук виголосив коротку промову і представив приявних почесних гостей. Дальшою програмою проводив Іван Цьолко, голова філії УККА в Джерзі Ситі. Член Управи Осередку Антін Шубак прочитав коротку історію Осередку, голова Батьківського Комітету Іван Палка розповів про поміч батьків у праці Осередку а Анна Дидик промовила коротко від юнацтва. Після цього хоружі юнацтва склали присягу, що її провів з ними о. Бачинський, а керівник юнацтва Головної Управи СУМА мгр Евген Гановський передав хоружним новий прапор.

У мистецькій частині виступали сумівки з Нюарку з гагілками та народними танками, Валя Калин і Іванна Кононів відспівали ряд пісень при фортепіяновому супроводі Галі Клим, а Степан Магмет в ролі „Гриця Зазулі" виголосив два монологи. Приявні на бенкеті представники багатьох установ склали привіти, в тому й заст. головного предсідника УНСоюзу Володимир Сохан, який взяв участь і в посвяченні прапора. Бенкет закінчено співом українського національного гимну.

М. Грушевський.,..

(Продовження зі стор. 2-ої)

хівцями, в своїх суперечках на мовно - правописні теми ухиляються від принципового вбік непринципового, другорядного, дріб'язкового, що діє на шкоду українській справі.

Ідея єдности української нації — це провідна ідея в концепції Грушевського. Ця єдність мусить зберегтися незалежно від політичних кордонів і насамперед мусить бути засвідчена в мові. Тому він так палко обороняв єдність термінології для Галичини і Наддніпрянщини. Грушевський закликав усіх до одностайности „дорогою обопільних уступок і толерантности", застерігаючи не замикатися в „тісні провінціяльні критерії", щоб „не розбивати велику українську землю на частки" з окремою літературною мовою і правописом.

Такі основні погляди Михайла Грушевського на українську мову, погляди оборонця її прав на існування, як великого національного чинника, культурної сили. Українська мова, як національна мова українського народу, — не придаток, а основне знаряддя культурного розвитку цілої нації. Так розумів значення мови Грушевський, і за це він має не одну заслугу перед українським народом. Пошана до української мови ще більше підносить авторитет його перед народом. Це тим більше важливо, що всю свою наукову діяльність він зв'язав лише з українською мовою, надрукувавши нею тисячі своїх історичних праць і перед усім світом засвідчивши, що український народ має свою культуру і науку, має свою літературну і наукову мову.

МУЗИЧНИЙ ВЕЧІР ЗІРКИ ДЕРЛИЦІ І МАРГАРИТИ ЛЕСЬКІВ

Ню Йорк. — 72-ий Відділ Союзу Українок Америки в Ню Йорку влаштовує Музичний Вечір видатних молодих артистів в неділю, 13-го листопада 1966, о год. 4-ій по пол. в Українському Інституті Америки, 2 Іст 79-та вулиця у Ню Йорку. У програмі виступлять: Зірка Дерлиця, сопрано та Юльяна Мюллер, акомпаніяторка, і Маргарита Леськів, арфярка.

ДОПОВІДЬ В УВАН ПРО „МИСТЕЦЬКІ СКАРБИ ФЛЬОРЕНЦІЇ"

Вінніпег. — Доповідь під такою назвою виголосила пані Леся Качор-Гаврилюк у неділю 30-го жовтня в приміщенні УНДому. В імені Мистецької Кляси УВАН відкрила зібрання й представила доповідачку пані Ольга Войценко. Пані Качор-Гаврилюк подала короткий огляд і загальну характеристику мистецьких скарбів Фльоренції, а після того з допомогою свого чоловіка Зенона Гаврилюка висвітлила понад сотню прозірок із фльорентійських храмів, палаців, музеїв тощо. Після доповіді вив'язалася дискусія, в якій брали участь пані К. Антонович, д-р Марина Рудницька, інж. А. Качор, проф. М. Боровський та інші.

Посмертні згадки

ХРИСТИНА ВОЗНЯК, довголітня членка 37 Відд. УНС в Елізабет, Н. Дж., померла 14 серпня 1966 р. Покійна походила з села Псари, повіт Рогатин, Західна Україна. Належала до Апостольства Молитви Св. Володимира Церкви. До Дочок України відд. 24, і до Сестрицтва Любов відд. 37. Полишила в смутку 3 дочки, Марію Клок, Теклю Бобоїд і Катерину Бредлей, Сестру Чечіль і 7 внуків. Похорон відбувся з Церкви св. Володимира при участи родини всіх членів і відділів, і приятелів.
Вічна їй Пам'ять!
А. Гнатюк, секр.

ІВАН КУБІЦЬКИЙ, довголітній член УНС Відділу 331 ім. Ст. Мельничука в Мілвіл Н. Дж., помер 17 жовтня 1966 р. на 76 році життя. Покійний походив з села Дубляни пов. Самбір Західна Україна. Полишив в смутку дружину Весі, 3 сини і 3 дочки. Похорон відбувся при численній участі родин членів Відділу і приятелів.
Вічна Йому Пам'ять!
А. Ромашок секр.

ЙОСИФ ПАНАС, член Тов. Запорозька Січ — 347 Відд. УНСоюзу в Міллвілл, Н. Дж., помер несподівано на удар серця жовтня 5-го 1966 на 69 році життя. Залишив у великому смутку жену Катерину, 2 сини і 2 невістки і внуки. Похорон відбувся 8 жовтня з похоронного заведення до католицької Церкви на Кармел Рд. Похований на Католицькім Цвинтарі на Кармел Рд.
Вічна Йому Пам'ять!
Гр. Тимчій

МИХАЙЛО ШОЛЯР, довголітній член 238 Відділу УНСоюзу, Т-ва ім. полк. Евгена Коновальця в Бостоні, Масс. помер в дні 29-го вересня 1966 після довгої недуги. Покійний полишив у смутку дружину Галину з дому Музика і сина Омеляна. Покійний походив з місцевості Табор, Україна і помер у віці 71 років. Похоронні обряди були відправлені в українській православній церкві св. Андрія, після чого тіло Покійного поховано на цвинтарі „Гора Надії" у Бостоні.
Вічна Йому Пам'ять!
Анна Ремік, секретарка

ВАСИЛЬ САЮК, довголітній член 318 Відділу УНСоюзу, Т-ва ім. св. Ольги у Нортгемптон, Па помер 1-го листопада 1966 року на 79-му році життя. Покійний народився у 1888 році в селі Богданівка, пов. Скалат, Зах. Україна. Полишив у смутку сина Степана, тепер секретаря 318 Відділу УНС.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

ПЕТРО КУЦ, член Тов. Запорозька Січ. 347 Відд. УНСоюзу в Міллвілл, Н. Дж., помер 8 вересня 1966 р. по тяжкій і довгій недузі. Покійний народився року 1880. Залишив у великому смутку дружину Анну, 2 сини, 2 невістки, 2 дочки, 2 зяті і внуки. Похорон відбувся з похоронного заведення на цвинтар у Міллвілі, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Гр. Тимчій

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ
Українського Народного Союзу

П'ЯТНИЦЯ, 11 ЛИСТОПАДА 1966 р.

НЮАРК, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва Запорозька Січ — 371 Відд. УНС о год. 7-ій веч. в приміщенні УНДому, 140 Проспект Аве., Ірвінгтон, Н. Дж. Проситься членів прибути. — Мгр. І. Оверко предс., Ю. Баранюк фін. секретар.

СУБОТА, 12 ЛИСТОПАДА 1966 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва Дарахівщина — 275 Відд. УНС год 7-ма веч. в церковній залі Грін і Сусекс вулиці. Довжників проситься вирівняти залеглости. Проситься всіх членів явитися на збори бо є дуже важна справа до рішення. — Управа.

АМБРІДЖ, Па. — Місячні Збори Т-ва ім св. Василія — 161 Відд. УНС о год 7.00 в Клюбовій залі. — П. Реноски секретар.

НЕДІЛЯ, 13 ЛИСТОПАДА 1966 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо — Місячні Збори Тов. Івана Франка — Відд. 334 УНС в Укр. Нар. Домі при Вест 14-ій вул. Проситься членів прийти і вирівняти свої вкладки. — Н. Задерецький предсідник, Іван Холодняк рек. секр., С. Вохонок, фін. секр.

БАЛТІМОР, Мд. — Місячні Збори Б-ва Пресв. Тройці 320 Відд. о год. 2 по пол. в Укр. Горож. Клюбі при 3101 О'Доннел Ст. Проситься членів прибути на означений час та вирівняти свої вкладки. — Д. Пісецький предс., Іван Малко секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні Збори Бр-ва св. ап. Петра і Павла — Відд. 102 УНСоюзу по співаній Службі Божій о год. 11.30 в церковній залі св. ап. Петра і Павла 2280 В. 7-ма. — І. Попович, предс., Г. Голубець, кас., М. Бобечко, секр.

СЕНРАЛ ФАЛЛС, Р. Ай. — Місячні Збори 93 Відд ім. Івана Франка УНСоюзу о год. 1-ій по обіді в Сивік Сентер залі. Проситься всіх членів прибути і вирівняти залеглі вкладки. — Богдан Трембач голова, Михайло Іваницький секретар.

МАНВІЛ, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка — Відділ 349 УНС о год 1-ій дня, в домі Михайла Габера, при вулиці Вашингтон Аве. Дуже важні справи до полагодження, тому проситься членів прибути на збори. — Михайло Захарко, секретар.

ДІТРОЙТ, Міш. — Місячні Збори Братства св. Івана Хрестителя Відділ 292-й о год. 1.30 по пол. в Українському Народному Домі. В. Терлецький — голова, О. Рудницький — секретар.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Побір вкладок Т-ва Дністер — 430 Відд. УНСоюзу:
1. В неділю 13 листопада, в „Тризубі" в годинах від 1-шої до 3-ої по пол.
2. В неділю 20 листопада, в Укр. Клюбі, при Френклін вул. в годинах 11.30 до 1.30.
3. В суботу 26 листопада, в Укр. Клюбі, при 23 і Брави вул. в годинах 7 до 9. вечора. Всіх довгуючих членів просимо вирівняти свої залеглости, щоби не наразити себе на суспендування. — За Управу Відділу Осип Бакай.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні Збори Сестрицтва Пресв. Богородиці — Відділ 36 УНСоюзу о год. 2-ій по пол. в Українськім Американськім Клюбі при Гудсон Аве. 292, Рочестер, Н. Й. Просимо прийти на збори, довгуючим напоминається сплатити свої залеглости. — За Уряд: Марія Філяс предс., Катерина Ярославська, касир, С. Гунька секр.

НЕДІЛЯ, 20 ЛИСТОПАДА 1966 р.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва Запорозька Січ, Відд. 342 УНС о год. 1:30 по полудні в клясі ч 2 при церкві св. Димитрія. — Управа Відділу.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні Збори Бр-ва св. Йосафата, 217 Відд. УНСоюзу о 2-гій год. по полудні в Укр. Амер. Клюбі, 292 Гудсон Ев. Рочестер Н. Й. Проситься членів прибути на час. і вирівняти свої залеглости, будуть важні справи — вибір кандидатів на уряд Братства на 1967 рік. Добре було б щоби трохи молоді взялися до роботи, а старшим дати трохи відпочити. — К. Шевчук предс., Ф. Голод фін. секр., С. Мартинюк касир, Волод. Колданскі рек. секр.

ТАРЗАН, ч. 5718. Тарзана — на смерть!

"WHAT IS THIS 'MONSTER'?" QUERIED TARZAN--BUT SUDDENLY, THE VERY ROOM SHOOK WITH THE SOUND OF DISTANT RUMBLING!

ASHEN-FACED AND TREMBLING, THE KING SPOKE. "THE MOUNTAIN SPIRITS ARE ANGRY--" 11-28-5716

"LOCK THAT MAN UP! IT MIGHT BE SAFER TO HOLD HIM AS HOSTAGE."

Коли розвиднілося, Тарзана закликали з'явитися перед королем.

— Ви негайно згинете! — гукнув. — Потвора знов з'явилася вчора ввечері!

Мавполюд із здивування витріщив очі.... На свіжій куряві були сліди якоїсь дивної тварини!